ሓዳስ ኤርትራ

መበል 35 ዓመት ቁ.164 | ረቡዕ 11 መጋቢት 2026 | ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 3
ዝበርዓን ሕልሚ ኣቢይ. . .

ገጽ 4
ክሊማዊ ለውጢ፡ ማሕበራዊ ጉዳይ እዩ

ገጽ 5
ውዳበ ሓይሊ ፡ ዩ

ገጽ 9
ዋሕዚ ዓወት

ገጽ 11
ኮሚሽነር ባህልን ስፖርትን ኤርትራ፡ ንሓድሽ ኣሰልጣኒ. . .

ኣብ ሆስፒታል ሰንዓፈ፡ ዕዉት መጥባሕቲ ሓበላ ዓይኒ ተኻይዱ

ኣብ ሆስፒታል ሰንዓፈ - ካብ 27 ለካቲት ክሳብ 8 መጋቢት ብመልክዕ ወፍሪ ብዝተኻየደ መደብ፡ ን192 ናይ ምርኣይ ጸገም ዝነበሮም ዜጋታት ዕዉት መጥባሕቲ ሓበላ ተኻይዱ።

ብመሰረት ዝተኻየደ ጻህያዊ መርመራታት፡ ጸገም ከምዘለዎም ተፈሊጦም ንመጥባሕቲ ካብ ዝተቐረቡ ዜጋታት እቶም 99 ሚእታዊት ናይ ሓበላ፣ እቶም ዝተረፉ ድማ ናይ ዓጽሚ ዓይኒ፡ ሕበጥ ዓይኒን ምስትኽኻል ቅርጺብን መጥባሕቲ ከምእተኻየደሎም፡ ኣብ ዞባዊ መወከሲ ሆስፒታል መንደፈራ ሓላፊ ክፍሊ ሕክምና ዓይኒ ዶ/ር መኮንን ኣብርሃለይ ገሊጹ።

ሕብረተሰብ ብኽኢላታት ንዝተዋህቦ ምኽርን ማዕዳን ብግቡእ ክጥቀመሉ ብምልባው ድማ፡ ጠንቂ ዐረት ዝኾኑ ሕማማት ዓይኒ ንምክልኻል፡ ሕብረተሰብ ብሓፈሻ ልዕሊ 40 ዓመት ዝዕድመኦም ድማ ብፍላይ፡ ቀጻሊ ምኽትታልን መርመራታትን ክገብሩ ተማሕጺኑ።

ሕማማት ዓይኒ ብፍላይ ከኣ ሓበላ፡ ትራኮማን ነድሪ ዓይንን ብቐለሉ ክሕከሙ ዝኽእሉ ክነሶም፡ ረድኤት ናብ እተረኽበሉ ትካል ብእዋኑ ስለ ዘይምኻድ ዐረት ደስዑብ ከምዝሎ ዝጠቐሰ ኣብ ሆስፒታል ሰንዓፈ ሓኪም ዓይኒ ነርስ መንግስ ተስፋማርያም፡ ገጽካ ብሶምና ምሕጻብን ካብ ብርቱዕ ብርሃን ምክልኻልን ክዘውተር ተላቢዩ።

ሓበላ ብቐዳማይ ደረጃ ዝስርዕ ጠንቂ ዐረት ብምዃኑ፡ ናብ ዝተሓተ ደረጃ ንምውራዱ ብኣድህቦ ክስራሓሉ ምዃኑ ዝገለጸ ሓላፊ ኣገልግሎት ጥዕና ንኡስ ዞባ ሰንዓፈ ኣቶ ኣሲር ኣልኣዛር፡ እዚ መጥባሕቲ ዝተኻየደሎም፡ ኣብ መወዳእታ ኣዋርሕ ናይ 2025 ኣብ ርሑቕ ገጠራት ብዝተኻየደ መርመራታት ዝተለለዩ ምዃኖም ብምሕባር፡ ሕሙማት ኣብ ግዜኦም ስለዝተረኸቡን ዘድሊ ቀረብት ስለዝተማልኣን እቲ መደብ ዕዉት ምንባሩ ኣረጋጊጹ።

ተገልገልቲ ኣብ ዝሃብዎ ርእይቶ፡ እቲ ወፍሪ ኣብ ማእከል ንኡስ ዞባኦም ብምኻዩዱ ካብ ብዙሕ ሃልኪ ከምዝደሓኑ ብምሕባር፡ ብሰንኪ ሓበላ ተሸፊኑ ዝጸንሐ ብርሃን ዓይኖም ምምላሱ ዝተሰመዖም ሓጎስ ገሊጾም።

እምኒ-ሓይሊ - ብቕዓት ትምህርቲ ንምሕያል ርክባት ተኻይዱ

ኣብ ንኡስ ዞባ እምኒ-ሓይሊ፡ ብወህደት ኮምን ትካላት ትምህርትን፡ ብቕዓት ማሳርሒ ምምሃርን ምስትምሃርን ንምሕያል ዝሕግዝ ርክባት፡ ኣብ 17 ምምሕዳራት ከባቢ ተኻይዱ።

እቲ ብቤት-ጽሕፈት ትምህርቲ ናይ'ቲ ንኡስ ዞባ ተማእኪሉ ዝተኻየደ ርክባት፡ ብቐንዱ ኣብ ማሳርሒ ምህሮ ዘጋጥሙ ድኽመታትን ሕጸረታትን ንምፍታሕ ዝዓለመ ኮይኑ፡ ወጽኢት ትምህርቲ ንምምሕያሽ ኣብ ዝገበር ጻዕሪ ድርሻ ንምፍጣር'ዩ።

ሓላፊ ናይ'ቲ ቤት-ጽሕፈት መምህር ተስፋይ ከሰተ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ስሉሳዊ ዝምድና ኣብያተ-ትምህርቲ፡ ወለድን ተመሃሮን ምሕያል መሰረት ናይ'ቲ ክብጻሕ ዝድለ ሸቶ ከምዝኾነ ብምጥቃስ፡ ንብቕዓት ተመሃሮ ዘዳኽሙ ጠንቅታት ተለልዮም ንምፍዋሶም ሓባራዊ ጻዕሪ ክካየድ ኣዘኻኺሩ።

ብዝተፈላለየ ምኽንያት ኣብ ንቡር ዕድመኦም ትምህርቲ ዘይጀመሩን ካብ ትምህርቲ ዝቋረጹን ዜጋታት ናብ መኣዲ ትምህርቲ ዝምለሱሉ ዕድላት ንምፍጣር፡ ኣመሓደርቲ ከባብን ወለድን ተወሃሂዶም ክሰርሑ ከምዝኾኖ'ውን ገሊጹ።

ሓላፊ ጨንፈር ትምህርቲ ዞባ ደቡብ መምህር ሀብትዝጊ ኪዳነ ብወገኑ፡ ብቕዓት ትምህርቲ ንምምሕያሽ ዝካየድ ኣስተምህሮታት ሓጋዚ ተራ ከምዘለዎ ብምጥቃስ፡ ኣብ መጻኢ ብዝተጸንዐ ንምቕጻሉ ክስራሕ ተላብዩ።

ግዝያዊት ኣመሓዳሪት ንኡስ ዞባ እምኒ-ሓይሊ ወ/ሮ ትርሓስ ፍቓዱ ኣብ መወዳእታ፡ ህዝቢ ብሓፈሻ ወለዲ ከኣ ብፍላይ ረቡሓታት ትምህርቲ ብዝግባእ ተገንዚቦም ደቆም ናብ መኣዲ ፍልጠት ክልእኹን ኣብ ዝለዓለ ደረጃ ንኽበጽሑ ክተባብዑን ኣዘኻኺራ።

'መውል'- ኣተባባዒ ዕዮ ከምዝዓመመ ገምጊሙ

መደብ ወሀለላን ንኡስ ልቓሕን - 'መውል'፡ ዝርግሐኡ ብምስፋሕ መተዓብሮ ዜጋታት ንምምሕያሽ ኣተባባዒ ዕዮ ከምዝዓመመ፡ ብ7 መጋቢት ኣብ ዘካየዶ ገምጋም ንጥፈታት 2025 ገሊጹ፡፡

ግዝያዊ ኣካያዲ ስራሕ ናይ'ቲ ትካል ኣቶ ታፍላ ኣስመሮም ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ብሰንኪ ራሕቂ፡ ትሕጃን ካልእ ቅጥዕታትን ካብ ወግዓውያን ፋይናንሳውያን ትካላት ናይ ልቓሕ ዕድል ዘይረኽቡ ዜጋታት፡ ብቐረባ ልቓሕ ዝረኽቡሉ ዕድል ብምፍጣር፡ መተዓብሮኦም ንምምሕያሽ ኣብ 1996 ዝተመስረተ 'መውል'፡ ኣብ ዝሓለፈ 30 ዓመታት ቁጽሪ ዓዳውያን ጣንቲታት ካብ 25 ናብ 799 ክብ ከምዝበለ ሓቢሩ፡፡

ኣብ'ዚ ዝተጠቐሰ ዓመታት ብመልክዕ ልቓሕ ዝተዘርግሐ ገንዘብ 4.3 ቢልዮን ናቕፋ ከምዝበጽሐን እቲ 4 ቢልዮን ከምእተኣከበን ዝጠቐሰ ኣቶ ታፍላ፡ ቁጽሪ ዓማዊል'ውን ካብ 1,532 ናብ ልዕሊ 74,800 ክብ ከምዝበለ ኣፍሊጡ፡፡

ሰኣሊት ፊያመት መስፍን

ብሓለፍቲ ክፍልታትን ጨናፍርን ዝቐረበ ጸብጻብ፡ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት 228 ሚልዮን ናቕፋ ናብ ተገልገልቲ ክዝርጋሕ ከሎ፡ ልዕሊ 293 ሚልዮን ከምእተኣከበ፣ መጠን ምእካብ ልቓሕ ድማ ብ17.8 ሚእታዊት ዕቤት ከምዝርኣየ ኣሊሩ፡፡

ንመደባት 2026 ብዝምልከት፡ መጠን መዓልቱ ዝሓለፈ ልቓሕ ብ25 ሚእታዊት ምጉዳል፣ ዝርግሐ ልቓሕ ምስፋሕ፣ ከምኡ'ውን ምስ መሻርኽቲ ብፍላይ ከኣ ምስ መሓውር ምምሕዳር ዘሎ ናይ ስራሕ ዝምድናን ጥቡቕ ርክብን ምሕያል፡ ካብ'ቶም ቀንዲ ምዃኖም በሪሁ፡፡

ኣብ'ቲ ኣጋጣሚ፡ ዋና ዳይረክተር ክፍሊ ኣታዊ ወሽጢ ሃገር ኣቶ የውሃንስ ኢሳቕ፡ ከምኡ'ውን ኣብ ሚኒስትሪ ፋይናንስን ሃገራዊ ልምዓትን ሓላፊ ምምሕዳርን ፋይናንስን ኣቶ የውሃንስ ሃይሉ፡ ንዝተኻየደ ገምጋም ምርኩስ ብምግባር መምርሒ ቃል ኣስሚዖም፡፡

ኣብ መወዳእታ፡ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ብዘካየድኦ ንጥፈታት ብሉጻት ንዝኾና ጨናፍርን ዞባታትን ናይ ገንዘብ ሽልማትን ወረቐት ምስክርን ተዓዲሉ፡፡

መደብ ወሀለላን ንኡስ ልቓሕን - 'መውል'፡ ኣብ ትሕቲ ሚኒስትሪ ፋይናንስን ሃገራዊ ልምዓትን ዝጥርንፍ መንግስታዊ ትካል'ዩ፡፡

ዜና

ነበርቲ ሓሽሻይ፥ ንኣበርክቶ ትካላት ማሕበራዊ ኣገልግሎት የመጉሱ

ኣብ ሓሽሻይ - ንኡስ ዞባ ሓጋዝ ዝተዋደደ ትካላት ማሕበራዊ ኣገልግሎት፡ ኣብ መነባብሮኦም ርግኣት ብምፍጣር፡ ንምዕባለ ናይ'ቲ ከባቢ ዓቢ ከምዘርከበ ነበርቲ ገሊጾም።

ንሳቶም ኣብ ዝሃብዎ ሓበሬታ፡ ትካል ጥዕና፡ ስርዓት ቀረብ ማይ፡ ከምኡ'ውን ካብ መዋእለ ህጻናት ክሳብ ካልኣይ ደረጃ ዘምህራ ኣብያተ-ትምህርቲ ዝዝርግሐን ኣገልግሎት ደኣካ ከምዝለዋ ብምሕባር፡ ኣብ ማሕበረ-ቁጠባዊ ሂወቶም ዝምስገን ኣበርክቶ ይጉብራ ከምዝለዋ ሓቢሮም።

ብዘይካ'ዚ፡ ንዝጸንሐ ሽግር ምንጪ ዝስተ ማይ ሰበን ጥራትን መሰረታዊ ፍታሕ ንምምጻእ ብዝተወሰደ ስጉምቲ፡ ሓዳስ ዲጋ ከምእተሰርሐት ኣብሪሆም።

ኣመሓዳሪ ናይ'ቲ ምምሕዳር ከባቢ ኣቶ መሓመድ ኣሕመድ ዑመር ኣብ ዝሃቦ መብርሂ፡ንዚያዳ ውጽኢትን ምሉእነትን፡ መስመራት ሓይሊ ኤሌክትሪክን ተንቀሳቓሲ ቴሌፎንን ቁላሕታ ክግበረሉ፣ ከምኡ'ውን ናብ ዓዶም ዘእቱ ናይ ሓመድ ጽርግያ ብህዝቢ ስለዝተጸርገ ኣውቶቡስ ሓራት ክትምደበሎም ብምልባው፡ ጉልበታውን ገንዘባውን ኣበርክቶ ክገብሩ ዘለዎም ድልውነት ኣረጋጊጹ።

ምምሕዳር ከባቢ ሓሽሻይ፡ ሓንቲ ካብ 14 ምምሕዳራት ከባቢ ንኡስ ዞባ ሓጋዝ ኮይና፡ ልዕሊ 10,700 ነበርቲ ኣለዉዋ።

ጊንዳዕ - ኣብ ሕሩም ሕዛእቲ ዘተኩረ ንጥፈታት ይካየድ ኣሎ

ብዩሉ-ስልጣን ኣግራብን እንስሳ ዘገዳምን ጨንፈር ዞባ ሰ/ቀ/ባሕሪ ሃብቲ ገረብ ንምስሳን ብሓፈሻ፣ ሕሩም ሕዛእቲ ንምህብታም ድማ ብፍላይ ዝዩለመ ንጥፈታት፡ ኣብ 17 ምምሕዳራት ከባቢ ንኡስ ዞባ ጊንዳዕ የካይድ ኣሎ።

ሓላፊ ናይ'ቲ ጨንፈር ኣቶ ሰለሙን ሃይሉ፥ እቲ ዕላማ - ንቅሓትን ኣፍልጦን ሕብረተሰብ ኣብ ረብሓን ኣገዳስነትን ሕሩም ሕዛእቲ ንምብራኽ ከምዝኾነ ብምግላጽ፡ ምክትታልን ሓለዋን ሃብቲ ገረብ ሓላፍነት ናይ ነፍሲወከፍ ዜጋ ስለዝኾነ፥ ኣመሓደርቲ ከባቢታት ኣብ ሓለዋ ከባቢኦም ዕቱብ ክኾኑ ግዴታ ከምዘለዎም ኣብሪሁ።

ኣብ ንኡስ ዞባታት ናቅፋን ጊንዳዕን ኣብ ዝርከብ መደበራት ፈልሲ ካብ ዝተዳለወ ልዕሊ 300 ሽሕ ኣግራብ፥ ኣብ ክልቲኡ ንኡሳን ዞባታት ካብ 30 ክሳብ 42 ሚእታዊት ኣብ ዝተጸንዐ ቦታታት ከምእተተኽለ ብምጥቃስ፥ ምምሕዳራት ከባቢ ደንጎሎ፥ ለዓይተን፥ እምባትካላን ጸረትን ብርሱት ንምክልኻል ንዘወሰድዎ ዘለዉ ተበግሶ ሞጉሱ።

ወከል ብዩሉ-ስልጣን ኣግራብን እንስሳ ዘገዳምን ኣብ ንኡስ ዞባ ጊንዳዕ ኣቶ መሓመድ መንደር ብወገኑ፥ ኣብ ንኡስ ዞባ ጊንዳዕ በዞባዊ ዝተተኽለ ኣግራብ ኣብ ዝለሽ ደረጃ ከምዝርከብ ብምሕባር፥ ሎሚ ዓመት ተዳልዩ ዝሎ ኣግራብ ንምትካል፥ ምምሕዳራት ከባቢ ቦታታት ከጽንዑ፥ ነበርቲ ድማ ክተኽልዎን ክከናኸንዎን ጸዊዑ።

ስእሊ-ኢብራሂም ነፋዕ

ተሳተፍቲ ኣብ ዝሃብዎ ርእይቶ፡ በብእዋኑ ብዝወደብ ንጥፈታት፥ ርድኢቶምን ንቕሓቶምን እናበረኸ ምምጻኡ ብምጥቃስ፥ ብርሱት ንምግታእ ሕጽረት ኣማራጺታት ዘቤታዊ ጸዓት ፍታሕ ክናደየሉ ተማሕጺኖም።

ኣብ ንኡስ ዞባ ጊንዳዕ ልዕሊ 700 ሽሕ ሄክታር ሕሩም ሃገራዊ ሕዛእቲ ከምዝሎ፥ ሰነዳት ብዩሉ ስልጣን ኣግራብን እንስሳ ዘገዳምን የጸር።

ኮለጅ ስነ-ፍልጠት ማይ-ነፍሒ - ብሞያ ዝሰልጠኑ ተመሃሮ ተመሪቖም

ኣብ ኮለጅ ስነ-ፍልጠት ማይ-ነፍሒ ብዝተፈላለየ ዓውደ-ሞያታት ዝሰልጠኑ 116 ደቂኣንስትዮ ዝርከብኦም 207 ተመሃሮን ስታፍትን፡ ብ6 መጋቢት ተመሪቖም።

ኣብ'ቲ ንሰለስተ ኣዋርሕ ዝቐጸለ ስልጠና፡ 41 ብቋንቋ ምልክት፡ 30 ብመባእታ ቋንቋ ዓረብ፡ 45 ብኣርትዖት ስእሊ፡ 31 ብምትካል ዲሽ፡ 16 ብስነ-ጽሑፍን ኣተኣላልያ ፊልምን፡ 44 ድማ ብግራፊክስ'ዮም ሰልጢኖም።

ዲን ናይ'ቲ ኮለጅ ፕሮፌሰር ጉብራይ ኣስገዶም ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ ሃገራዊ ማሕበር መንእሰያት ዞባ ሳዋን ትካላት ላዕለዋይ ትምህርትን ኳ-ኳ ኣካዳምያዊ ትምህርቲ ንዘውድቦ ሞያዊ ስልጠናታት ብምምስጋን፡ ተመሳሳሊ ስልጠናታት ንተመሃሮ ተወሳኺ ድርዒ ስለዝኾኑ ክድፋኣሉ ኣዘኻኺሩ።

ወኪል ሃገራዊ ማሕበር መንእሰያት ዞባ ሳዋን ትካላት ላዕለዋይ ትምህርትን ኣብ'ቲ ኮለጅ መንእሰይ ሮሞዳን መሓመድኑር ድማ፡ ሰልጠንቲ ንዝቐሰምዎ ሞያ ብግብራዊ ስራሕ ከማዕብልዎን ጸለውቲ ክኾኑን ተላቢዩ።

ሓላፊት ሃገራዊ ማሕበር መንእሰያት ዞባ ሳዋን ትካላት ላዕለዋይ ትምህርትን ወ/ሮ መንሱራ እስማዒል ብወገና፡ ማሕበር ኣብ ምምዕባል ዓቕሚ መንእሰያት ዝገብሮ ዘሎ ወፍሪ ካብ ቀዳምነታቱ ከምዝኾነ ጠቒሳ፡ ሰልጠንቲ ኣብ ባይታ ክሰርሑሉ ተላቢያ።

ሃገራዊ ማሕበር መንእሰያት ዞባ ሳዋን ትካላት ላዕለዋይ ትምህርትን፡ ኣብ ኮለጅ ስነ-ፍልጠት ማይ-ነፍሒ ኣብ ዝሓለፈ ኣርባዕተ ዓመታት 1,410 ተመሃሮ ብዝተፈላለየ ሞያታት ኣሰልጢኑ

ስእሊ. ዮናታን የዕብዮ

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ብርሃነ ምሕረትኣብ
ምክትል ኣሰናዳኢ
ዓብደልቃድር ኣሕመድ
ቊ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ተስፋኣለም የማነ
ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር
ቊ.ስ 201820 (250)
ፋክስ. 127749 - ቊ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት
ፍርቱና ኤፍሬም ትንሱእ ፍስሃየ
ሳምራዊት ሃብተ ሰሎሜ ኣፈወርቂ
ፋጥና ኣድም

ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቊ.ስ.113395-07588045
ምልክታ
ቊ.ስ 125013 - ቊ.ሳ.ጸ. 1284

ዓለማዊ ዛዕባ ኣብ ማሕበራዊ መራኸቢታት

ታደሰ ተኽለ

ዝበርዓን ሕልሚ ኣቢይ፡ ካብ ወደብ ባሕሪ ናብ ወደብ ሰማይ

redseabeacon.com
19 ለካቲት, 2026
ብዴቪድ የህ

ኣብይ ኣሕመድ ንልዕሊ ክልተ ዓመት፡ እንተቐረብኩዎ ዝርሕቑ ክዩድ ወዲልካ ዘይትብጽሖ ዋርዋርታ ከም ጫብጥ ሓቂ እናኣምሰለ ንህዝቢ ኢትዮጵያ ከደናግር ጸኒሑ። ኢትዮጵያ ብኣቀማምጣኣ ዕጽውቲ ኣፍደገ ባሕሪ ምዃና ንልዕልና ኢትዮጵያ ዝደቖሰ ብሓደሊ ዝተወሰደ ማሳለ ከም ዝኾነ ይገልጽ ኣሎ። እናደጋገመ ኢትዮጵያ ብኣቀማምጣ ምድሪ እሰርቲ ኰይና ከም ዘይትተርፍ ዝገልጹሉ ሃተፍተፍ ኣብ ልዕሊኡ ተጠምጢምዎ ንርእሱ ተኣሲሩ ይርከብ፤ ዝፍትሓሉ መፍትሕ ኸኣ ኣብ ከርሲ ቀይሕ ባሕሪ ወይ ከኣ ኣብ ህንዳዊ ውቅያኖስ ዝርከብ እዩ ዝመስሎ። ነተን ዝጠፍኣ መፍትሕ ክደሊ፡ ነቲ ማዕበል ኣብ ግምት ከየእተወ፡ ጃህራ ማለት ሜላ ናህሪ ስምዒት ድማ ምርሒት እናመሰሎ ብየንቕሊ ጸበት እናኣዕገርገረ ናብቲ ባሕሪ ክኽዱ ይፍትን።

ብሃንደበት ከኣ ካልእ መልቲ ኣብ ሰማይ ብዛዕባ ዝድኩን ወደብ ክዘረብ ጀሚሩ ነይሩ። ምኽንያቱ ቀይሕ ባሕሪ ዝዓበር ውግእ ዘጥሙስ ከም ዝኾነ ክገልጽ ዝጀንሓ መራሒ፡ ን130 ሚልዮን ዝኸውን ወደብ ክሰርሕ መደባት ከም ዘውጽአ ኣፍሊጡ። እቲ ወደብ ኣብ ገምገም ባሕሪ ዘይኮነስ ኣብ ደረቕ መሬት እዩ ዝድኩን። ብዛዕባ እዚ ዋኒን ዝተሰምዐ ውዕል የለን። ኣብይ ከም ዝሰርሖ ኣይፍለጥ። ብዘይ ዝኾነ መጽናዕቲ ብሃንደበት ዝተደርጉሐ ስለ ዝበረ ኣብ ክንዲ ናይ መርገጽ ለውጢ ዝበሃል ዱእላ ክትብሎ ይቀልል። ነቲ ታሪኻዊ ቃልሲ ክበልዎ ዝጀንሑ ሃረርታ ባሕሪ ኣወዝዊፎም ከኣ ኣብ ማይ ኣልቦ ደረቕ ወደብ ብሓሳብ ክሀውትቱ ጀሚሩ።

ብድሕሪ እዚ ናይ መሰሓቕ ኢጋጥሚ ዝተኸወለ ዕቱብ ኣቓልቦ ዝድልዩ ኩነታት ኣሎ። ኣብይ ኣሕመድ ዝተዛረቦ ቃላት ተኣፋፍነት ዝመርሖ ስርዓት ፖለቲካ ዝቃልዕ እዩ ነይሩ። እቲ ኹሉ ፈኸራታት ቀይሕ ባሕሪ ሻቕሎት ጂኦግራፊ ዘይኮነስ ብጽህራ ተማሲጦ ህዝቢ ንምስሓብ ዝዓበር ተዋስኦ እዩ ነይሩ። ኣብ ክንዲ ንጹር ፖሊሲ፡ ትረኻታት ምብዝሑ፡ ኣብ ክንዲ ብተሓታትነት ምምራሕ ድማ ውዳሰ ምጽባዩ፡ ኣብ ክንዲ ጫብጥ ተግባር፡ ባዶ ትምኒት ተቓለዐ። እቲ ትምኒት ስለ ዝፈራረሰ ኸኣ መተኣኻኺታ ዘይብሉ ሃጓፍ ተረፉ።

ፖለቲካዊ ዋኒኑ ኣብ ክንዲ ኣብ ኣድማዒ ፍታሕ ኣብ ተራ ዕላላት ዝተሰረተ እንተደኣ ኰይኑ፡ ወጽኢቱ ባዶ ምዃኑ ክንዕዘብ ንኽእል ኢና። መራሒ፡ ብትረኻ ጥራይ ከመሓድር ከሎ እታ ትረኻ ክትፈርስ ከላ ድማ ኩሉ ሃገር ናብ ቃልዕ ይወጽእ።

ስነ ኣእምሮ ልጓም ዝተበትከ መራሒ

መደረታት ኣብይ ብዛዕባ ቀይሕ ባሕሪ ካብ ስትራተጂያዊ ኣገዳስነት ዝቕለ ዘይኰነስ ካብ ፖለቲካዊ ዓቕሊ ጸበት ዝተበገሰ እዩ ነይሩ። ኢትዮጵያ፡ ኣብ ርእሲ'ቲ ብበርቱዕ ዝቕጣበ ባጤራ ዝጸዓበ ክበሪ ማሕበር ብዋሕዲ ቀሳትን ግጭታትን እትሕመስ ዘላ ሃገር እያ። ብዘይካ'ቲ እናተጋደደ ዝኸይድ ዘሎ ዓሌታዊ ምብትታን ብምምሕዳራዊ ብልሽውና እትልለ ዓዲ እያ። እዚ ውሽጣዊ ቅልውላው ኣብ ክንዲ ብቐጥታ ምብዳህ ድማ፡ ኣብይ 'ኢትዮጵያ ቀይሕ ባሕሪ ክትውንን ዕጫኣ እዩ' ዝብል ትረኻ ሃንጹ ህዝቢ ካብ ውሽጣዊ ጉዳይ ናብ ግዳም ከሰሕበን ኣንፈቱ ክቕይርን የስሕቶ ኣሎ። ካብ ታሪኽ እናተበጀለ ይጥቀስ እሞ እኳምን ብጽሒትን ከም ዘለዎም ይጭርሑ። ወተሃደራዊ ኣማራጺታት ከም ዘይተርፍ ዕድል ተገይሩ ዝተነገረሉ ግዜ እውን ውሑድ ኣይኮነን።

ቃላት እናቓያየርካ ንኣዋርሕ 'ኢትዮጵያ ወደብ ክተጥሪ ኣለዋ' 'ኢትዮጵያ ወደብ ናይ ምውናን መሰል ኣለዋ' ዝብሉ ተደጋጋሚ ሓረጋት ክሰምዑ ጸኒሖም። ብምድግጋም ምንዛር እናወሰኸ ቃላት እናሓየሉ ኣብ ዝቖጽሉሉ ድማ መደረታት ናይ መድረኽ ተዋስኦ እናመሰሉ ከይዶም። ምልእ ዞባ ወጥሪ ዝዓስሎ እኳ እንተመሰለ፡ እቲ ትረኻታት ኣብ ናይ ሕልሚ ቀትሪ ዝተሃንጸ ስለ ዝበረ፡ ሕልሚ ቀትሪ ኸኣ ብመንጽር ሓቂ ባዶኑቱ ክሃዝድ ጸኒሑ ኣሎ።

ትረኻታት ኣብይ ኣሕመድ ብመሰረቱ ሓቅነት ዘይብሉ ናብ ሓሶት ካብ ዝተቐየረ ታሪኽ ዝተቐድሐ እዩ። ኢትዮጵያ ዕጽውቲ ኣፍደገ ዝኾነትሉ ምኽንያት ኣብ ቀረባ ግዜ ብዘወረዳ በደል ከም ዝኾነ ብተደጋጋሚ ክገልጽ ጸኒሑ። ኢትዮጵያ ብፍታዋ ኣብ 1993 ንናጽነት ኤርትራ ኣፍልጦ ከም ዝሃበትን ልኡላውነት ኤርትራ ዘረጋግጽ ቀያዲ ስምምዓት ከም ዝፈረመትን፡ ድሕሪ ናጽነት ኤርትራ ንሓያሎ ዓመታት ብወደባት ኤርትራ ትጥቀም ከም ዝበረትን ይኽሕድ። ኣፍደገ ባሕሪ ዘይብለን ሃገራት ናይ ጎረቤት ሃገር ጕምጕም ክምንጥላ ዝፈቅድ ዝኾነ ዓለም ለኻዊ ሕጊ ከም ዘየለ እናፈለጠ፡ ካብ ታሪኽ ፍልጠት ክርሕቕ እናተጉበአ ንታሪኽ ከም ዝጥዕሞ ክጠዋዊ ጸኒሑ።

ይኹን እምበር እዚ ትረኻታት ብዛዕባ ዝሓለፈ ታሪኽ ዘይኮነስ ኣብ እዋን ካብ ዝተጋህደ ፖለቲካዊ ሓደጋታት መምለጢ ክኸውን ዝርኣዩ ሳዕልን ታሕትን እዩ። ሃገራዊ ስምዒታት ብምልዓል ህዝቢ ካብቲ ዘቤታዊ ቅልውላው ናብ ቀይሕ ባሕሪ ኣደህቦ ክዝንብር፡ ንዘዝበታተኑ ሓደንት ንምጥርናፍ ኣስጋኢ ግዳማዊ ሓደጋ ከም እተፈጥረ ህዝቢ ብመኽተ ክዓሎ ዝምህዞ ሜላታት እዩ። ኣብ ክንዲ ተሓታትነተን ጽፉፍ ምሕደራን ንቀይሕ ባሕሪ ከም ናይ ተዋስኦ መድረኽ ብምቕያር ብተኣምራት ኣብ ሃገሩ ተፈጢሩ ዝሎ ድኽመ ዘበረ ሓይሊ ክአሊ ኣሎ። ኣብ ሓሶት ዝተሰረተ ተግባር ግና ንጽሁት ሓቅታት ክጸወር ስለ ዘይክእል ምፍራሱ ኣይተርፍን።

ክም'ቲ ትጽቢት ዝተገበረሉ ድማ ሓቂ ብህሮኣ ስለ ዘይትዕምጸጽ፡ ገሸንሶት ቀይሕ ባሕሪ ኣብይ ምስ ሓቅነት ኣደዃሽና ናይዚ ከቢ ክቃዶ ኣይከኣለን። ኤርትራ ካብ ሕጊ ወጻኢ ይብጽሓኒ ምስ ዝበል ከም ዘይትዘራረብ ብኡንብኡ ክትሓጽን ግዜ ኣይወሰደላን። ጅቡቲ ልኡላውነታ ብምርግጋጽ ናይ ወደብ ኣገልግሎት ንግድ እምበር ዝኽፈል ታሪኻዊ ዕዳ ከም ዘይኮነ ኣፍሊጣ እያ። ሶማሊያ እውን ግዝኣት ንምምቕቓል ዝዓበር ፈተነ ብሰቕታ ከም ዘይትርእዮ ኣጠንቂቓ እያ። ዓለም ለኸ መሻርኽቲ እውን ብህዱእ ኣገባብን ብዘየወላውልን ኣብዚ ተኣፋፊ ዝኾነ ዞባ ዘራጊ ትረኻታት ሓደገኛ ምዃኑ ሓቢሮም እዮም።

ካብዚ ንላዕሊ ዝገደደ መልእኽቲ ኸኣ የለን። ውሽጣዊ ጸጎማት ኢትዮጵያ ብሕልሚ ቀትሪ ካብ እተፈጥረ ፈውሲ ኣይረኸቡን። ኣብይ ትረኻታቱ ብዘይጋገዮ መጠን ኣሰልኪዩ እናኸዱን እናተገልጸን እዩ ዝኸይድ። ብዛዕባ 'መሰል' እንተደጋገመ፡ ብዛዕባ 'ልኡላውነት' እንተጨደረ፡ 'ውግእ' ይቀራረብ ከም ዘሎ እንተፈከረ፡ ዓለም ለኸ ትዕዝብቲ ድማ ብኡ ልክዕ ዘይሰግር ቀይሕ መስመር ይሕንጽጽሉ። ኣብ መወዳእታኡ ድማ ፋሕ ኢልዎ ትረኻቱ ኩሉ በቲ ክኽሕዶ ዘጸንሐ ሓቅታት ተበዚሑ ኣሎ።

ካብ ባሕሪ ናብ መራኽብ ሰማይ ዝተቐየረ ሕልሚ

ኣብ ናይ ቀረባ መደረኡ ኣብይ ሓዱሽ ዕላል ኣመሪቑ ኣሎ። ሚእትን ሰላሳን ሚልዮን ህዝቢ ዝሓለዋ ንዕጽውቲ ኣፍደገ ባሕሪ ዘገልግል ደረቕ ወደብ ይሃንጽ ከም ዘሎ ኣፍሊጡ። ራእይ ይመስል ግና ህድማ እዩ ነይሩ።

ስትራተጂያዊ መብርሂ ይመስል ግና ናይ መምለጢ ሕገ እዩ። ካብ ጸውዒት ቀይሕ ባሕሪ የድሓርሕር ከም ዘሎ ከይፍለጥ፡ ንቕድሚት ዝሰጉም እናመሰለ ንድሕሪት ዝሃድመሉ ፈተነ እዩ ነይሩ። ሕልሚ ቀይሕ ባሕሪ ኣይሃሰሰን ቅርጺ እናቐየረ ግና ክቕጽል እዩ።

ንመዓርፎ ነፈርቲ ቦሌ ምስቲ ኣብ በሾፍቱ ክሰርሕ ዝሕሰብ ዘሎ ሓድሽ መዓልቦ ብምውድዳር ከኣ ዘደናግር ሓሳብ ኣእትዩሉ። እቲ ሓድሽ ነቑጣ ንመጻኢ ግዜ ንብዚሒ 'መራኽብ ሰማይ' ከተኣናግድ ከም ዝኽእል ደፍን ብዝበለ ቃላት ገሊጽዎ።

ጸጎማት መጉዓዝያ ኣየር ኢትዮጵያ ምስ ንውሕን ግፋሕን መዋፈሪ ነፈርቲ ጸጎማት የብሉን። ፖለቲካዊ ዘይምርግጋእን ፋይናንሳዊ ጸጎማትን ጸቒጢ ዕዳን ዋሕዲ ተሳተፍቲ ብርኪን ተደጋጋሚ ናይ ምሕደራ ዕንቅፋታት ቀንዲ ብድሆ ናይቲ ትካል እዮም። ክልቲኡ መጻርፎ ዘውዳደረሉ ቃላት ካብ ናይ ልምዓት ስትራተጂ ንላዕሊ ራእይና ኣይቀዛመን እናበለ ንርእሱን ንኣድመጽቱን ክጥብር ዝፍትን ይመስል።

መደረታት ኣብይ ንዝተዓዘበ ብሰቕታ ክሕለፍ ዘይክኣል ዕሙቕ ዝበለ ናይ ስነ ኣእምሮ ጸጎማት ኣማዕበሉ ከም ዘሎ ምጕጣት ይከኣል። ዝተጋሕ ዋሕዲ ዓቕሚ ክየጕየም ዘይክእል፡ ሃገር ክልውጡ ዝኽእሉ ዓበይቲ ራእያት እናኣተዓበየ ዝገልጸሉ ልምዲ ቀንዲ ምልክቱ እዩ። ምስ ዘይሳለጥ ወይ ምስ ዝፈሸል ድማ ብምኽንያት ተጻብኦ ግዳማውያን ሓይልታት ከም ዝኾነ ተሓታትነት ናብ ካልእ የሰክም። ዘይተማለአ ሃጓፍ ሓሶት ድማ ኣብ ክንዲ ጠንቂ ሕጽረታት ዝትንትኑ፡ ጉድለት ብዝሓብኡ ብጥንቃቐ ብዝተመርጹ ጽውጽዋያዊ ትረኻታትን ኣደናጋሪ ምኽንያታትን መህደሚ ይፈጥረሉ። ባዕሉ ዝፈጠሮ ዝርገት ናብ ካልኦት የሰክሞ።

ሕልሚ ቀይሕ ባሕሪ ምልክታት መንፈሳዊ ሕማም

ውሽጣዊ ፖለቲካዊ ቅልውላው እናበርተዐ ክኸይድ ከሎ ኣብ ክንዲ ጽገናዊ ፍታሕ ዝቐርብ፡ ሓሶት ብምምሃዝ ክፍውሶ ይፍትን። ሓንቲ ትረኻ ተፈቲና ክትፈሽል ከላ፡ ሓንቲ ካልእ ሓዳስ ከኣ ትፍጠር። እቲ ቀንዲ ጸገም ስለ ዘይፍታሕ ድማ ከምኡ እናበለ እቲ ዓንኬል ከየቋረጸ ይቕጽል። ኣብይ ብዛዕባ ወደባትን መራኽብ ሰማይን ከዕልል ከሎ ኢትዮጵያ ግና ብኻልእ ኣጉዳሲ ጸገማት ተኸቢባ መወጽኢ ተናዲ ኣላ፡ መትከበሮ ህዝቢ ከሰገም ዘይክእል ብዘቕጣበ ዝሓሰረ ባጤራ ምስ ክበሪ ዋጋ መግቢን ዋሕዲ ቀሙጥ ባጤራ ወጻኢን ቀንዲ ፍታሕ ዘድልዮም ጸገማት እዮም። ኣብ ልዕሊ'ቲ ዘይተፈትሐ ጸገማት ትግራይ፡ ምድሪ ኣምሓራ ብዕግርግር ክሕመስ ከሎ፡ ዘይምርግጋእ ኦሮሚያ ኸኣ እናተጋደደ ይቕጽል ኣሎ። ኣብቲ ንተሳትፎ ህዝቢ ቦታ ዘይህብን ሕጊ ኣልቦት ዝነግሶሉን ብዘለማሰ ትካላት መግዛእቲ ዝመሓደር ህዝቢ ውሕስነት ስኢኑ ብጠዚሒ ይማዘል ኣሎ። ፍታሕ ዘደሊ ቅልውላዋት ከም ዘሎ እናተፈልጠ ድማ ኣብይ ኩነ ኢሉ እናገተየ ኣደህቦ ህዝቢ ክቕይር ክፍትን ይረአ።

ኣብይ ብቖጻልነት ብዘስመያ ተቐያያሪ ትረኻታት፡ እታ ሃገር ብደረጃ ዓለም ለኸ ክትፈክስ ገይሩዋ እዩ። ካብ ሓንቲ መደረ ናብታ ትቕጽል መደረ መርገጺኡ ከም ዝቀያየር ስለ ዝፍለጥ ቁም ሃገር ክወጽእ ዝጽበ ዲፕሎማት የለን። ዞባዊ መራሕቲ መዕለቢ ዘይብሉን ሃገር ጻሕታሪን ዓጀውጀው መደረታቱ ኣይቅበልዎን። እዚ ኩሉ ክሳራ ብምኽንያት ሃተፍተፍ ቀይሕ ባሕሪ ዝተፈጥረ እዩ።

መጠቓለሊ

ፖለቲካዊ ዕምምታት ኣብይ ፋሕ ብትን ዝበለሉ ምኽንያት ብሰንኪ ናይ ፖሊሲ ጌጋ ጥራይ ዘይኮነስ ብቐንዱ እቲ መራሒት ባዶ ኩይኑ ስለ ዝጀንሐ እዩ። ሃገር ፈርከሽከሽ ኢላ እናፈራረሰትን ብድኽነት እናተሳቐየትን ኣብ ዓበይቲ መደረታትን ብድራማዊ ኣቀራርባ ዝተሰየ ጨለ ዘረባታትን ተኣምራታዊ ትምኒታትን ተመርኵሱ ጸኒሑ። ሕልሚ ቀይሕ ባሕሪ ኣንፈት ዘስሕተ ምህውታት እምበር ስትራተጂ ኣይኮነን። ሃገራዊ ዓቕሊ ጸበት ናብ ሃገራዊ ተዋስኦ ንምቕያር ዝተገብረ ፈተነ እዩ ነይሩ። ተስፋ ከም ዘይብሉ እናተፈልጠ ምስ መጸ ድማ ብኻልእ ምህውታት ይቕየር ኣሎ። ን130 ሚልዮን ህዝቢ ዘገልግል ብሓሳብ ናይ ተስፋ ቃላትን ዝተፈጥረ ናይ 'ሰማይ መራኽብ' መዓርፎ ነፈርቲ ክህዝ እዩ።

መደረታት ግና ሃገር ኣየመሓድርን። ዝቐበበ ባጤራ ኣይፍውስን፡ ግጭት ኣየህድእን፡ ኣፈላላይ ብሄራት ኣየተዓርቕን፡ ንምምዝባል ህዝቢ ፍታሕ ኣይህብን። ንዝመሻመሸ ምሕደራ ኣይፍውስ። ኣብይ ቋጺሩወን ዝበረ ጽውጽዋያት ከምዝህሰሻ ሓይሉን ተኣማንነቱን ከም ዝጸንቀቐን ኣብ ቀረባን ርሑቕን ዘሎ ህዝቢ ተረዲኡ ኣሎ። ፍሽለት ትረኻታት ቀይሕ ባሕሪ ወረደት ጥራይ ኣይኮነን ኣስዒቡ፡ ውሽጣዊ ቅልውላዋቱ ክፈትሕ ዘይክእልን ጸጎማቱ ኩብደህ ዝፈርሕ ተኣምራት ጥራይ ዝጸበ መንግስቲ ምዃኑ ኣቃሊዑ። ኣፍደገ ባሕሪ ብሓይሊ መዝዚዑ ክወሰድ ከም ዝኽእል ክምጎሕ ከም ዘይጸንሐ ሓሳብ ቀይሩ ብዛዕባ ዘየለ ደረቕ ውደብ ክዘረብ ምጅማሩ ቃልዕ ዝወጸ ናይ ዓቕሊ ጸበት ምልክት እዩ።

ኣብዚ እዋን ኢትዮጵያ ኣብ ቀረና መንገዲ ጠጠው ኢላ ኣላ። እቲ ሓደ መንገዲ ንኹሉ ቅልውላው ሃገር ዝፍውስ ብጭርሖ ዝተሰየ ሕልሚ ቀትሪ ወይ ፍሽለት ምስ ዝሃዱ ካብ ወርደት ዘድሕን ዝተለጋበ ሓሶት ምፍጣርን ክኸውን ከሎ፡ እቲ ካልእ መንገዲ ኸኣ ኣብይ ክኸዶ ዘይደለ ኣብ ሓቅነትን ኣብ ተግባርን ዝተመርኮሰ ኣመራርሓ ምልምማድ፡ ቀሳትን ብልጸግናን ከኣ ብሃተፍተፍ ከምዘይሕዝዱ ምእማን እዩ።

ማሕበራዊ ዕብየት

ብምትሕብባር ሚ/ዕ/ማ/ድሕነት ዝዳሎ

ክሊማዊ ለውጢ፡ ማሕበራዊ ጉዳይ እዩ

ክሊማዊ ለውጢ ኣኸቲልዎ ኣብ ዘሎ ሳዕቤናት፡ ኣከባቢያዊ ጥራይ ኣይኮነን። እኳ ደኣ ኣብ ኩሉ ኩርናዓት ዓለምና ተኸሲቱ ዘሎ ሰብኣዊ ቅልውላው ኣቃሊልካ ዝርአ ዘይምኳኑ እዩ። ክሊማዊ ለውጢ ክንብል ከለና ምቅይያር ኣብ ተርእዮታት ኩነታት ኣየር ኮይኑ፡ እዚ ለውጢ ድማ ንነዊሕ ግዜ ምስ ዝቕጽል እዩ። ከም ሳዕቤን ምውሳኽ መጠን ሙቐት፡ ዘይምዕሩይ ኩነታት ኣየር ኣብ ሕብረተሰብን ኣከባብን ዓቢ ምምዛባል የኸትል ኣሎ። ጠንቅታት ናይዚ ለውጢ ብዙሓት ኮይኖም ኣብቶም ተፈጥሮኣዊ ምኽንያት ዝኾኑ ሓደ ነትጉ እሳተ ጎመራ እዩ። ዝተፈላለየ ንጥፈታት ደቂ ሰብ ኣብ ምውሳኽ ዓለማዊ ዋዒ ድማ ከም ዓቢ ጠንቂ ይጥቀስ። ምውሳኽ ዓለማዊ ሙቐት፡ ጸንከር ናይ ኩነታት ኣየር ፍጻመታት፡ ምቅይያር ተፈጥሮኣዊ ኣከባቢ ናይ ስነ ፍልጠት ዛዕባታት ኣብ ምኳን ሓሊፎም ኣብ ሂወት ደቂ ሰብ ቀጥታ'ውን ዓቢ ጽልዋን ፈጢሮም ኣለዉ። ኣብቶም ሳዕቤናት ሓደ ምውሳኽ ድኽነት፡ ምምዛባላትን ስደትን፡ ቅልውላዋት ኣብ ኣገልግሎት ህዝባዊ ጥዕናን ኣብ ዓለምና ጊናም ዘርኣዩ ዘለዉ ጸገማት እዮም። ዋላ'ኳ ሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ ዝተሓላለኸ እንተኾኑ፡ ኣብዚ ጽሑፍ ኣብቶም ብሰንኪ ክሊማዊ ለውጢ ኣብ ኣከባብን ስነ-ሂወታዊ ብዙሕነትን ዘኸትሎ ዘሎ ሳዕቤናት ዘይኮንና ክንርኢ፡ ክስዕብ ብህለሎም ዘለና ማሕበራዊ ሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጥን፡ ነዞም ሳዕቤናት ንምንካይ ክውሰዱ ዘለዎም ኣህጉራውን ኮማውን ስጉምትታትን ክንምልከት ኢና።

ሰብ ማሕበራዊ ፍጡር እዩ ዝብሉ ናይ ማሕበራዊ ዓውዲ ምሁራት ብዙሓት እዮም። እዚ ማሕበራዊ ተባሂሉ ዝጥቀስ ኣምር ሰፊሕ ኮይኑ ናይ ወዲ ሰብ ባህሪ ክብርታት፡ ማሕበራዊ ኣቃውማን ባህልን ዝዘመድን ብተወሳኺ ምስ ኣከባቢኡ ዝርክቡ ነገራት ዘለዎ ዝምድና ዝጥርንፍን እዩ። ሕብረተሰብ ብውልቀ ሰባት ዝቖመ ኮይኑ ልዑል ውዳበ ምስ ዝውንን ኣብ ምምካት ሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ ኣገዳሲ ተራ ዘለዎ እዩ። ኣብዚ ቀጺልና ኣብቶም ማሕበራዊ ሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ ክንርኢ ኢና።

ሓደ ካብ ማሕበራዊ ሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ ምምዛባልን ስደትን እዩ። ብዘኸትሎ ዘሎ ሓደሽ ለውጥታት ክሊማ ውልቀ ሰባትን ስድራቤታትን ዝነብርዎ ምንጪ ማይ፡ ሕርሻ፡ ጸዓት ወዘተ ምስ ዝኸስሩ ክስደዱ እዮም ዝግደዱ። ኣብ ገማግም ባሕሪ ዝነብሩ ድማ ንምምዛባል ምኽንያት ዝኾኑዎም

ከም ምውሳኽ ጽፍሒ ባሕሪ፡ ዕልቕልቕን ደርቅን፡ ናብ ዝሓሸ ዝበልዎ ቦታ ንኽስደዱ የገድዶም። ከም ኣብነት ኣብ ምብራቕ ኣፍሪቃ ክረምታዊ ዝናብ ኣዝዩ ዝቀያየር እዩ። ኣብ ምሉእ ዞባ ሳሕል፡ ሰለስተ ኣዋርሕ ጥራሕ ዘሊቡ ዝተረፉ ትሽዓተ ኣዋርሕ ደረቕ ኮይኑ እዩ ዝሓልፍ። ካብ1960-1984 ዝነበረ ኩነታት ዝናብ ኣብዚ ዞባ ብ30 ሚእታዊት ነክዩ። እዚ ድማ ምኽንያት ጥምየትን ሞት ኣሽሓት ሰባትን ምዝንባል ሚልዮናትን ኮይኑ ይርከብ። እቶም ቀንዲ ግዳያት ድማ ቁልዑ፡ ስንኩላን፡ ደቂ ኣንስትዮን ብዕድመ ዝደፍኡ ሽማግለታትን እዮም። ጸብጻብ ከም ዝሕብሮ ኣብዚ ሳሕል ሳህራ ኣፍሪቃ ኣብ 2019 ንኣስታት 7 ሚልዮን ህዝቢ ውሕስነት መግቢ ከም ዝሰኣኑን ልዕሊ 2.5 ሚልዮን ድማ ከም ዝተመዛበሉን ይሕብር። እዚ ዞባ ትሑት ቁጠባን ተጻብኦን ዝበዝሖ ተሃዋሲ ምስ ምኳኑ፡ ብድህሆታቱ ዝዓበየ እዩ። ትንበያ ዓለማዊ ባንክ ምስ እንዕዘብ ክሳብ 2050 ክሊማ ዝጠንቁ ክሳብ 86 ሚልዮን ሰባት ኣብ ውሽጢ ሃገሮም ክመዛበሉ ምኳኖም ይሕብር። ብተመሳሳሊ ኣብ ገማግም ባሕሪ ዝቕመጡ ሕብረተሰባት ባንግላዲሽን ንኣሽቱ ደሴታት ሰላማዊ ውቅያኖስን ዝርከቡ ህዝቢ ግዳያት ስደት ክኾኑ ክኢሎም እዮም። ግዳያት ናይ ክሊማ ስደተኛታት “Climate refugees” ኣብ ዝኾኑ ዘይውሑስ መጻኢ ስለ ዝውንኑ፡ ውሑድ ቀረባት መጸለሊ፡ ዕድላት ስራሕን ትምህርትን ድማ ኣብ ጸንከር ኩነታት ይርከቡ። በዞም ናይ ክሊማ ዕቑባት ዝግበር ስደት ኣብቲ ዑቕባ ዝህብ ዘሎ ሕብረተሰባት ተወሳኺ ጸቕጢ ኣብ ጸጋታት ስለዝፈጥር ድማ ቅልውላውን ግጭትን የኸትል። ብመንጽር ናይዚ፡ ኑቶም ፍሉይ ኣልያ ዝደልዩ ንስግኣት ናይዞም ሓደጋታት ዝተቓልዑ ድማ ከቢድ ይገብሮ።

ካልኣይ ክሊማዊ ለውጢ ኣብ መኻብር ህዝብታት ስግኣት ፈጢሩ እዩ። ብፍላይ ኣብ መባእታዊ ቁጠባዊ ንጥፈታት ዝተዋፈሩ ሕብረተሰባት ከም ሕርሻ፡ ምግፋፍ ዓሳን ኣብ ዝምርኮሱ ዓቢ ስግኣት ፈጢሩ ኣሎ። ምንካይ ሕርሻዊ እቶት ስድራቤታት ንመሰረታዊ ጠለባተን ከማልኣ ስለዘይክእላ ድማ ቁልዑ ምስ ዝኸስት ምዝንባላት ኣብ ትምህርቶም ክበኾሩ ይግደዱ። ብመሰረት ባንክ ልምዓት ኣፍሪቃ ኣብ ኣፍሪቃ ሕርሻዊ እታው ምንካዩ ይገልጽ። ኣብ 2050 ሕርሻዊ እቶት ኣብ 20-50 ሚእታዊት ክንክይ ምኳኑ ይገልጹ። ኣብ ብዙሕ ክፋላት ዓለምና ዝበዝሑ ሓረስቶት ኣብ ዝናብ ዝምርኮስ ንጥፈታት እዮም ዘካይዱ። ምንካይ ዓቕን ማይ ድማ ምምዛባልን ሕርሻዊ እቶት ክጎድልን ዋጋ መግቢ ንክወሰኽን የገድድ። IPCC ከም ዝሕብሮ፡ ኣብ ሃገረ ህንዲ ዝናብ ብመጠንን ጻዕቅን ምውሳኹ ዕልቕልቕ ኣኸቲሉ እዩ። ዕልቕልቕ ኣብ ከተማታት ምስ ዘጋጥም ናይ ምብኻል ደረጃኡ ዝዓበየ ብምኳኑ ኣብ ጥዕና ጸገማት የኸትል። ሕጂውን እቶም ቀንዲ ግዳያት ቁልዑ፡ ስንኩላን ብዕድመ ዝደፍኡ ክፋል ናይቲ ሕብረተሰብ ብምኳኖም ማሕበራውን ቁጠባውን ምዝንባላት ይፈጥር። ኣብ ገማግም ባሕሪ ዝነብሩ ሕብረተሰባት ብምውሳኽ ምጽኣት ባሕሪ (ocean Acidification) ኣብ እንስሳታት ባሕሪ ጸቕጢ ይፈጥርን ዕብየት የጉድልን ስለ ዘሎ፡ ከም ሳዕቤኑ ማሕበረ-ቁጠባዊ ጸገማቱ ንምግማቱ ይከኣል። ምውሳኽ ጽፍሒ ባሕሪ ኣብ ሰለስተ ሃገራት ደቡብ ኤሲያ ማለት ባንግላዲሽ፡ ፓኪስታንን ህንድን ኣስታት 130 ሚልዮን ህዝቢ ኣብ 160 ሽሕ ትርብዒት ኪሎ ሜትር ኣብ ትሑት ብራኸ ዘለዎ ገማግም ባሕሪ ይነብር። እዚ ኩነታት ነዞም ኣህዙብ ንሓደጋ ዝተቓልዑ ገይርዎም ኣሎ።

ሳልሳይ ዝቀያየር ዘሎ ክሊማዊ ለውጢ ኣብ ምውሓስ ህዝባዊ ጥዕና ዝህልዎ ጽልዋ ኣቃሊልካ ዝርአ ኣይኮነን። ብርቱዕ ሙቐት (heat wave)፡ ዝጋደድ ዘሎ ብከላ ኣየር፡ ብሰንኪ ምቅይያር ኩነታት ኣየር ዝኸሰቱ ዘለዉ ዓሶን ዳንግ ፈቨርን ንሚልዮናት ሰባት ኣብ ሓደጋ ከም ዝወድቁ ገይሩዎም ይርከቡ። ብፍላይ ኣብቶን ኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት፡ ምስ ዘለወን ትሑት ቁጠባዊ ብቕዓት ትሑት ጥዕናዊ ኣገልግሎት ኣብ ዝኸፍአ ኩነታት እዩ ዘውድቐን። ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝጠቐስናዮ ግዱድ ስደትን ጎንጽን ዘኸትሎ ሃሲያ ኣብ ኣካላውን ኣእምሮኣውን ጥዕና ዘስዕቦ ጉድኣት ምዕቃኑ ቀሊል ኣይኮነን።

ከም ራብዓይ ማሕበራዊ ሳዕቤን ክሊማዊ ለውጢ እንርእዮ ድማ ኣብ ሕብረተሰብ ዘኸትሎ ዘይምዕሩይነትን ተቓላዕነትን እዩ። ክሊማዊ ለውጢ ብፍላይ ንደቂ ኣንስትዮ፡ ቁልዑን ናይ ዕድመ ሰብ ጺጋን፡ ልዑል ሃሲያ ዘውርድ እዩ። ሃብታማት ውልቀ ሰባትን ሃገራትን ነዚ ኣሉታዊ ሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ ክምክት ዘኽእል ብቕዓት ዘውንኑ ብምኳኖም፡ ከም ብቑዕ ትሕተ ቅርጺ ብምድላው፡ ናይ መድሕን ኣገባብ ብምምዕባልን ውሁድ ቴክኖሎጂ ብምጥቃም፡ ናይ ምክልኻል ዓቕመን ዘለዓለ እዩ። ብኣንጻር ናይ'ዚ ኣብ ትሑት ደረጃ ምዕባለ ዝርከባ ሃገራት ድማ፡ ብሰንኪ ሕጽረት ጸጋታትን ምሕደራን ናይ ምክልኻል ዓቕመን ስለ ዝድረት ዝበኣሰ ክሳራ የኸትል። በዚ ምኽንያት ብፍላይ እተን ኣብ ገጠራት ዝርከባ ደቂ ኣንስትዮ ብዙሕ ግዜአን ኣብ ምውራድ ማይን ካልእ ዘቤታዊ ዕዮን ስለ ዘጥፍኣ፡ ካብ መኣዲ ትምህርቲ ስለዝእለያ ንዝነበረ ዘይምዕሩይነት ዘጋድድ እዩ።

ሓሙሻይ ማሕበራዊ ሳዕቤን ክሊማዊ ለውጢ ድማ ግጭትን ማሕበራዊ ምትፍናንን ዘዛይድ ምኳኑ እዩ። ተፈጥሮኣዊ ሃብቲ ከም ማይ፡ ሰቡሕ መሬት፡ መግቢ ንምውናን ኣብ ዝገበር ቃልሲ ድማ ኣብ ሞንጎ ሕብረተሰባት፡ ዞባ እንተላይ ሃገራት፡ ኣብ ግጭት ክኣትወን ይኽእል። ኣብ ዞባ ሳሕለ ሳህራ ሃገራት ኣፍሪቃ ኣብ ዝርኣዩ ግጭታት ብሰንኪ ክሊማዊ ለውጢ ዘሰዓቦም ዋሕዲ ጸጋታት ምኳኖም ይግለጽ። ኣብ ከተማታት'ውን ምውሳኽ ዋጋታት መግቢ ቁጠባዊ ሸግራት ማሕበራዊ ቅልውላው ከስዕብ ይኽእል።

ኣህጉርና ኣፍሪቃ ብኸቢድ ሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ እትጥቀዓሎም ኣርባዕተ ቀንዲ ምኽንያታት ምስ እንርኢ፡ ሓደ ሕብረተሰብ ኣፍሪቃ ህይወቱ ኣብ ክሊማዊ ኩነታት ጽግዕተኛ'ዩ። ኣማኢት ሚልዮናት ሰባት እኽሊ ንምርካብ ዓመታዊ ተጸበይቲ ዝናብ እዮም። ካልኣይ ኩነታት ኣየር ኣፍሪቃ፡ ኣብ ኣዝዩ ዝተሓላለኸ ስርዓት እዩ ዝርከብ፡ ምስ ካልኦት ከባቢታት ክነጻጸር እንከሎ ዘይተጸንዐ ከባቢ'ዩ። ስለ ዝኾነ ድማ ንዝኾነ ሃንደበታዊ ነገራት ዝተቓልዐ'ዩ። ሳልሳይ ኣብዚ ኣህጉር ትጽቢት ዝግበር ለውጢ ክሊማ ዝለዓለ'ዩ። ተመራመርቲ ክሊማ ከም ዝሕብርዎ ኣዝዩ ሰፊሕ ከባቢታት ኣፍሪቃ ዓቐን ዝናብ ምንካይ ኣርእዩ'ዩ። እዚ ድማ ኣብ ሰሜን ኣፍሪቃን ኣብ ደቡባዊ ክፋል ኣፍሪቃን ዝተርኣየ ምንካይ ዝናብ ከም ኣብነት ይጥቀስ። ራብዓይ፡ ኣፍሪቃ ምስቲ ዘጋጥም ዘሎ ክሊማዊ ለውጢ ንምብዳህ ዘለዋ ዓቕሚ ድሩት'ዩ። ብሰንኪ ኣብታ ኣህጉር ዘሎ ድኽነት፡ መራሕቲ ኣብ ምክልኻል ክሊማዊ ለውጢ ዝወሰዱዎ ስጉምቲ ቀዳምነት ንኸይህብዎ ምኽንያት ኮይኑ'ዩ።

ክሊማዊ ለውጢ ናይ ኣከባቢ ጉዳይ ጥራይ ዘይምኳኑ፡ እኳ ደኣ ዘኸትሎ ማሕበራዊ ሳዕቤናት ብፍላይ ድማ ኑቶም ኣልያን ምሕብሓብን ዝደልዩ ክፋል ሕብረተሰብ ዝኾኑ ቁልዑ፡ ስንኩላን፡ ናይ ዕድመ ሰብ ጺጋን ጸገማት ወገናትን ቀሊል ኣይኮነን። ስለዚ እምበኣር ነዞም ኣብ ላዕሊ ተጠቒሶም ዘለዉ ኣሉታዊ ሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ ንምንካይ ስትራተጂካዊ ፖሊሲታት ብምኽታል፡ ኣህጉራውን ዞባውን ምትሕብባር ብምሕያል ትግባረኦም ካብ ዝተሓተ ደረጃ ውዳበ ማለት ካብ ስድራቤታት ጀሚርካ ነዞም ሳዕቤናት ብምንካይ ክሊማዊ ለውጢ ዝብድህ ጽኑዕ ኮም ንምህናጽ ዝከኣል።

ሳልም የኑስ
ጨ/ቅ/ጥ/ም/ሓደጋታት

- - - - - - -

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት	መደብ
12:00	ሃገራዊ መዝሙር
12:02	ፍኖተ ሂወት
12:30	ዜና (ትግርኛ)
12:50	ዜና ስፖርት
12:55	ተኽ ኢንሳይት
13:30	ዜና (ዓረብ)
13:45	ሄራር
14:25	ፍረ ጽዕሪ
14:50	ፊልም 'ታ ኣደ
16:25	ማህደር
17:00	ዜና (ትግርኛ)
17:15	መኣዝን
17:30	ዜና (ዓረብ)
17:45	መደብ ማእገር
20:00	ዜና (ትግረ)
20:15	መልሲ ኣብ መስመር
21:00	ዜና (ትግርኛ)
21:25	ዶክመንታሪ - ሓቅን ጽውጽዋይን ፊት ንፊት 1ይ ክፋል
22:00	ዜና (ዓረብ)
22:10	ጸባቐ
22:30	ዜና (እንግሊዝ)

ኣብርሃም ዘርኣ (ወዲ ሃለቃ)

ውዳብ ሓይሊ'ዩ

ሰባት ወዳብ እንተ ደኣ ኣሎ እየም ሓድነት ዝፈጥሩ። ሓያል ወዳብ ዘይሰብር ሓይሊ እዩ። እቲ ሓይሊ ድማ ሓድነት ይብሃል። ሓይሊ እንተ ደኣ ኣሎ ከኣ ብዘኾነ ተጻይ ኣይትድፈርን። ወዳብ መሰረት ዝኾነ ዕላማን ራእይን ሕብረተሰብን ሃገርን እዩ። ሓድነት ወዳብ ዝፈጥር እንተ ደኣ ኮይኑ፡ ወዳብ ከኣ ሰባት የዋህዶ፡ ሰባት ከኣ ምስ ሕብረተሰቦም ከበኺኻን ተሓቛቚሮም ከም ትኸይድን ከም ትተሓጋገዝን ይገብሩ። ኣብ ሕማቕን ጸቡቕን ብሓባር እናተደጋገፍካ ንሓባራዊ ዕቤት ብሓደ ከም ትሰጉም ዝገብር ደፋእታዊ ጸዓት እዩ። እዚ ከኣ ብውዳብ ዝመጽእ ነገር እዩ።

ምልክት ብቕዓት ናይ ሓደ ሕብረተ-ሰብ ወይ ሃገር ውዳብ እዩ። ብዘይ ውዳብ ዋጋ ኣይህልዎን። ምኽንያቱ ውዳብ ዕላማ ንምጭባጥ ጺጋታት ሰብን ትሕዝቶኡን ዘወሃህድ ሓይሊ እዩ። ውዳብ ናብ ሓደ ኣድማዒ ሓይሊ ዝቕይር ወሳኒ ረቛሒ እውን እዩ። ብዘይ ብቑዕ ውዳብ ዝዕወት ዕላማ የልቦን። ዝተወደበ ህዝቢ ክፈጥሮ ዝኽእል ሓይሊ ካብ ታሪኽ ሰውራ ኤርትራ ክንመሃር ንኽእል። ከም ዝሓለፈ ስራሕ እዩ። ትካላዊ ኣሰራርሓን ስሩዕ ኣካይዳን ድማ ምንጪ ውዳብ እዩ። ውዳብ ብጽልዋኡን ኣገባቡን ኣብ ቀጻሊ እናማዕበለን እናተሓደሰን ዝኸይድ ስራሕ እዩ። ንምስፍሑን ንምሕያሉን ድማ ሓላፍነት ናይ ኩሉ እዩ ዝኸውን።

ህዝቢ ኤርትራ'ኮ ንኣዝዩም ዘርዕዱን ፈተንቲን መድረኻት ዝሓለፈ፡ ሳላ ድልዱል መንደቕ ውዳባቱ እዩ። ነዚ ኩሉ ባህርያዊ ተጻብኦታትን ሰብ ዝሰርሖ ሓጺን መጺንን ክመልኽ ዝኸኣለ ከኣ ካብ ስሙር መሰረት ሓድነቱ ስለዝተኣኻኸበ እዩ። ምንጪ ሓይሉ ካብ ሓድነቱ እዩ ዝብገስ። ከም ብዛዕባ ልሕጺ ዝኣሰርካዮን ኣርቃይ፡ ወህዶ ቅኒት ቀላጽሙ ዓወት ንሓፋሽ ኣድማጺን። ከምቲ ዝሓበሪ ሓፋሽ ዓጋቲ የብሉን ዝብሃል ድማ ብዙግቦር ኣብ ባይታ ተረጋግጹ። ወርቃዊ ታሪኽና ድማ ሓወልቲ ጅግንነት ሰሪሑ።

እቲ ቀደም ወለድና ክምስሉ "ኣርሓ ዝኸውንሲ ኣርሓ ይልሕስ" ይብሉ ነበሩ። እዚ ማለት ኢያታትናን ኣቦታትናን ትም ኢሎም ኣርሒታት ኣይተፈጥሩን። መሰረት ዝኾኑዎም ዘይረኣ ሓይሊ

መልክዕ ሓድነቱን ቃልሱን ከይለወጠን ይጕዓዝ ከም ዘሎ ድማ ተዘኻኺረና።

ህዝቢ ተጠሪሱ ዝሕረስ እዩ።

ብፍላይ ኣብ'ዚ ዘለናዮ ግዜ ሓድነትን

ከም ኣበውት ካብ 1940ታት፡ 50ታት ዝነበረ ፖለቲካዊ ቃልሰን ምንቅስቓስን ክንሰብ እዚ ዘለናዮ መዋእል ምጥቃስ ይከኣል። ሓጺን ሓድነትና ዘይብርሆም ሰብ ከውታ ልቢ ነይሮም፡ ሓደት ተረፍ መረፍ ናተዮም'ውን ኣይሰኣኑን። ብቑሩብ ቁራቦ ተዓዲጎም መጋበርያ እኪይ ዝኾኑ ኣርካናት ሓሶት። ኣብ ሕሱር ዘመተ ብምውፋር፡ ንጸባቒ ውዳብናን ሓድነትናን ክሰብሩ ሕጊግ ዝበሉ። እቲ ዓቃል መሪሕነትናን ህዝብናን ድማ "ዝረባ ሰቕ ተረ-ብርባ" ከም ዝበሃል ቡቲ ደምብርጽ ዘይብሎ ካብ ዘመናት ዝተመሃሮ ዓቃል ባህሩን ወዳቡኡን ከም ደሮና ሓጋይ ኣብ ግዜኡ ኣብዚንዎ እዩ። እዚ ከኣ ካብ ጥንታዊ ባህሉን ክብርታቱን ዝቕል እዩ። ምኽንያቱ ምስጢር ሓያል ውዳብ ሓያል ሃገርን ህዝብን ክፈጥር ስለዝኽእል። ክሳብ ሎሚ ደው ኢሉ ዘሎ ከኣ ሳላ ውዳቡ እዩ። እዚ ዘልዓልኩዎ እተራጉድ ትሕዝቶ ጥቡቑ ኣብ'ዚ ዝሓለፉ ክልተ ዓመታት ኣብ ዝኸሪ ጽንብል ስርሒት ፈንቅል፡ እዚ መሪሕነትን ህዝብን ብልክዕ እትገልጽ "ዓደይ ሪመይ" ዘርእስታ ብድምጻውያን ቃልኣብ ተወልደመድህንን ሄለን መለስን እተደርፈት ደርፊ ምዝኻር እኹል እዩ።

ለይለይ፡ ኤርትራ ዝበለ
ደሙ ዝኸፈሉ ደው ኢሉ እኹሉ።
ለይለይ፡ ዓደይ ዝበለ
ጸኒዑ ከም ዓረ ደው ኢሉ እኹሉ።
ለይለይ ህዝበይ ዝበለ
ኣብ ጕደት ዘትካሉ ከቢሩ እኹሊ...

እዛ ደርፊ ተመሳኺተልና እንተ ደኣ'ሎ፡ ህዝቢ ኤርትራ ኣንጻር ሓያላን ጕዳእቲ ሓይልታት ገጢሙ፡ ድሕሪ ነዊሕን መሪርን ናይ ከርተት ዓመታት ክብሩ ደሙን ዕድላቱን ከፊሉ ናጽነቱን ክብርታቱን ከምዘረኸቦ እዩ። እዛ ደርፊ ድማ ብልክዕ ነቲ መለኪዮ ሓያላት ዘይንቅንቕ ጽንዓትን ትብዓትን ሓይልን ሓድነትን ተባዕ ህዝብና እትትንትን እያ። ዓደይ ምስ በለ ክሳብ ሎሚ ከይተደናገረን

ድሕሪት ምልስ ኢልና ብዙሓት ሃገራትን ኣህዛብን ዓለምና እንተ ደኣ ርኢናዮ፡ ሰኣን ድልዱል ውዳብን ሓድነትን እየን ኣብ ዝተቐተ ኩናትን ሕንፍሽፍሽን፡ ቅልውላውን ግጭትን ዝርከባ ዘለዋ። እዚ ከኣ ተጻባኢቲ ረዳኢት ክኾና ኣብ ኢድ ሓያላን ከወድቃን ገይሩወን እዩ። ብኸምዚ ዓይነት ዝጕዓዛ ዘለዋ ሃገራት ድማ መለኣን እየን። እዚ፡ ብስእነት ሰላምን ሓድነትን ሰኸሰት ነገራት እዩ። ዕብራ ኣተሓሳስባ ከም ልጓም ዘይብሉ

ጥምረትን ህዝቢ ኤርትራ ዘይብርሆም ጕረባብቲ ሕብሪ ቃላት እናለዋወጡ፡ ንዓንዲ ሓድነቱ ክኽርትሙ ሕጊግ ይብሉ ኣለዉ። ሕሉፍ ሓለፎም፡ እቲ ኣውራ ጸላኢኦም፡ ሓድነቱን ውዳቡኡን ምኻኑ እዩም ዝዛረቡ። ከምቲ "ደበሃል ኢሉ ደሙ ተኳሒላ" ዝበሃል፡ ቁመናኡ ክዘርጉ ፈቲኖም ግን ኣይሰለጦምን። ህዝብና እዚ ስለዝፈልጥ ከኣ እዩ ነቲ ልዕሊ ተተኳሲ መድፍዕን ጥይትን ዝሕረ ሓይሉ መመለሱ ሓይሊ ዝወሰኸሉ።

ህዝባዊ ግንባር ገይሩ ንዓቕሚ ሓደት ህዝቢ ናብ ሓደ ዘይንቕነቕ ሓይሊ ክቕይር ዝኸኣለ ፖለቲካዊ ውድብ ኣይተረራእየን ክበሃል'ውን ይከኣል። ህዝቢ ኤርትራ፡ ሳላ ጽኑዕ ውዳቡን መሪሕነቱን እዩ ናጽነት ክጭብጥ ክኢሉ። ሳላ ጕዕዞ ሓደ ቅኒት ድማ ጕዕዞኡ ግሁድ ኮይኑ፡ መጻኢኡ'ውን ኣሺሩ።

ትማሊ ይኹን ሎሚ ህዝቢ ኤርትራ፡ ብዘይ ዝኾነ ደገፍ'ዩ ኣብ ዓቕምታቱ ተኣማሚኑ ንኹሉ መሰናኽላትን ሽርሒታትን ክሰግር ክኢሉ። ደሙቕ ታሪኽ ከመዝግብ ዝኸኣለ ከኣ ሳላ ስጡም ሓድነቱን ሱታፌ ስሙር ውዳባቱን እዩ። ብቐንዱ ውዳብ ንህዝቢ ብዝተፈላለየ ኣገባብ ብምውዳብ፡ ኣብ ትሕቲ ጽላል ሃገርን ዕላማታቱን ብዋዕባሪ ከተሰላስሎ እትኽእል ዕትበት ወርሻን ታሪኽን ብሉሓትን ስለ ዝበሮም እዩ። ነቲ ኣብ'ቲ ጕዕዞ ዝረአ ዝነበረ ንኣሽቱ ፍልልያት ድማ ብሓደ ኩይናም ተቓሊሶሞ። ክልተ ቃልሲ፡ ቡቲ ሓደ ንድሓር ኣተሓሳስባታትን ፍልልያትን፡ ቡቲ ሓደ ገጽ ከኣ ኣንጻር ረብሓታት ህዝብን ሃገርን ንዝኾኑ ነገራት።

ብውልቃዊ ረብሓን ስስዕቲን ሃገርን ህዝብን ዘጥፍኡ፡ ውዳብ ከፍርሱ ተንኩል ክኣልሙ ዝሓደሩ ሓደት ደቂ ዓዲ ነይሮም እዮም። ብኸብዶም ተዓሲዖም ከም ከልቢ ውሕ እናበሉ ብኸፍም ብጠላዕ መሬቶም ክቡብሩ ዝሓሰቡ ነጋዶን ሽቃጦን ታሪኽ፡ ንኣዲኦምን ዓደምን ጸሪፎም ክድረሩ ዝሓሰቡ መንደልሃጽቲ። እዚታት ከኣ ሳላ'ቲ ዘይጸዓድ ስሙር ውዳብ ህዝብና ሃደሽደሽ ኢሉ እዩ። ዛንታ ኩይኑ መዋእል ሓሊፉ እዩ።

ፈረስ ናብ ህገም'ዩ ሓዙካ ዝዕዝር።

ምስጢር ምዕባለን ዓወትን ጸጥታን ድሕነትን ሰላምን ዕቤትን ካብ ነቕ ዘይብል ብሉጽ ኣተሓሳስባታት እዩ ዝስረት። እዚ ከኣ ንቕሓት እዩ። ንቕሓት ከኣ ካብ ብሉጽ ክልሰ ሓሳብ እዩ ይፍጠር። ወሃደት ድማ ጽኑዕ ውዳብ ይፈጥር። ወሃዱ ውዳብ ድማ ስጡም ሓድነት ህዝብን መሪሕነትን ይወልድ። ሕብረ ብሄራት ኤርትራ ድማ ወሃዱ ሕብሪ ቀለማት ከዋህድ ዝኸኣለ ሳላ ነቕ ዘይብል ውሽጣዊ ሓይሊ መሓውራቱ እዩ። ሎሚ ከም ፈለግ ኒጀርን መንጫዕጫዕታ ቪክቶርያን ፍቕሩ 'ጃሕጃሕ' ኢሉ እንተዛረየ፡ ኑብሱን ዕድላቱን ከም ወርቂ ብሓዊ ተፈቲኑ እዩ። ሎሚ ድምቀቱ ከም ኮኾብ ወጋሕታ እንተደገሐ፡ ዋጋ ናይ'ቲ ትማሊ ዝሓለፎ ስዉርን ዝኸፈሎ ዋጋን እዩ። ሓያል ውዳቡ ካብ ሓያል ደብትናን ልኡላውነትናን ድማ ሳላ ሓያል ውዳብና እዩ ተረጋጊጹን ተኸቢሩን ዘሎ። ውዳብና መልክዕና ስለዝኾነ።

ዝተወደበ ህዝቢ ክፈጥሮ ዝኽእል ሓይልን ኣድማዕነትን ከኣ ካብ ታሪኽ ሰውራ ኤርትራ ንላዕሊ ዝምስክር ሓቂ የለን። እቲ ምንታይ፡ ከም ህዝባዊ ግንባር ገይሩ ንዓቕሚ ሓደት ህዝቢ ናብ ዘይጸዓድ ሓይሊ ክቕይር ዝኽእል ፖለቲካዊ ውድብ ስለዘይተራእየ። መመለሱ ድማ ከም ኣብ ኣብ ጸገን ዕንቅፋታትን ዝዓሰለ ንህቢ፡ ኣብ ጓይላ ሃገራውነት ዓሲሉ ደምብርጽ እንኽይበሎን ግልጽ እንኽይበለን ዕምምቱ የሰላስል። ካብ መስመሩ ድርዑ ስለዝኾኑ ካብ ሓዲድ መስመሩ ኣይእለን። ከምታ ምስሊ ቀደሙ ድማ መሰርዕ ከይበተኸ ይጕዓዝ ኣሎ - ህዝበይ ዕንስ ኣንበሳ።

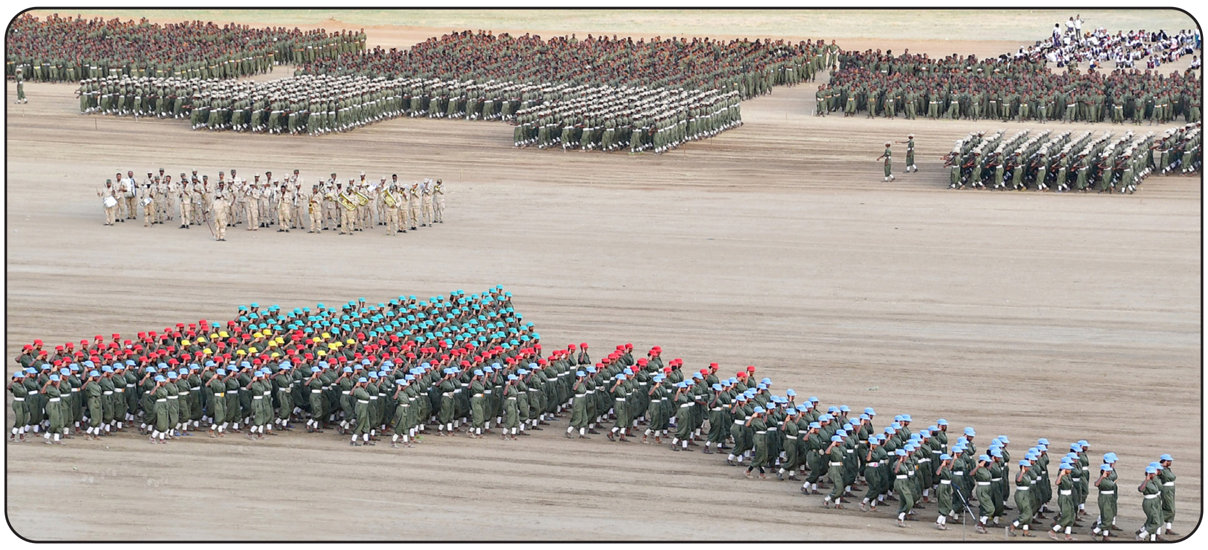

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

1ይ ቤት-ፍርዲ ዞባ ማእከል ኣስመራ

ተኸሰስቲ: ወረ/ኑ ጉብረኣየሱስ ዑቕባሰላሴ ኾ/ሉቱ ጉብረክርስቶ ወልዱን 2. ኾ/ዛይድ ጉብረኣየስሉስ ዑቕባስላሴ 2.1 ኣለም ጺጋይ 2.2 ምሕረት ጺጋይ 2.4.1ሄርሞን መብራህቱ 2.4.5 ናህም መብራህቱ 2.5 ስምስም ጺጋይ 2.6 ቴድሮስ ጺጋይ 2.9 የርዳኖስ ጺጋይ 3. ኾ/በርህ ጉብረኣየሱስ ዑቕባስላሴ ተተካኣኢ ቶማስ በርህ 5. ጉብሬኤላ ጉብረኣየሱስ ዑቕባስላሴ፣ ብመንገዲ ከሳሲት ወ/ሮ ኣብርሃጽዮን ጉብረኣየሱስ ዑቕባስላሴ ወኪል ስዋስው ያቆብ፣ ናይ ምቅሊት ውርሲ ክሲ ተመስሪቱልኩም ስለዘሎ፣ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን24/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 5ይ መጋባእያ ቁ/39 ቅረቡ።እንተዘይቀሪብኩም፣ጉዳይኩም ኣብ ዘለኽምሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዕዳጋ እኽሊ

ፊልሞን በርህ ተኸሲዝዘ፣ ኣቦይ በርህ ተኸሲዝዚ ስለዝዋረፈ፣ ኣነ ጥራይ ወራሲ ምዃነይ ይረጋገጸለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን19/3/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

1ይ ቤት-ፍርዲ ጻዕዳ ክርስትያን

ወ/ሮ ሃጸይ ዘርኣጽዮን ወልደስላሴ፣ ብዓል ቤተይ የማነ ባህታ ያቆብ ስለዝዋረፈ፣ ንዓይ ናይ መጸምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ፣ 6 ደቁ ድማ ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን24/3/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

1ይ ቤት-ፍርዲ ደቀምሓረ

ሰለሞዊት ሙልጌታ ጺጋይ ምግል ተረፉ፣ ሰለሞዊት ኹዴታ ገምሳ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን8/4/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣቶ ፍትዊ ስቋር ወ/ሮ ዊንታ ተሾመ፣ ናይ ኾ/ወ/ሮ ኣሰገደሽ ረዳ ምዃነይ ይረጋገጸለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን24/03/36 ኣብቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣነ ኣቶ መሓመድ ዓብደላ ኢብራሂም፡ ተቐባሊ ህያብ ካብ ሓወይ ዑመር ዓብደላ ኢብራሂም ብስም ዑመር ዓብደላ ኢብራሂም ዝተመዝገበ፣ ኣብ ከተማ ሰንዓፈ ምም/ከባቢ ማእከል ከተማ ኣብ ብሎክ 50 ፓርስል C ኣብ 146.92 ት/ሜ ዝተደኮነ፣ ብቦምሸን ምጅራይ ዋንነት ቁጽሪ 520384 ዋንነት መወከሲ ቁጽሪ 521397 ዋንነት ዝተረጋገጸ 6 ክፍሊ ገዛ 2 ሽቓቕ 2 ክሽነ 1 መኽዘን ዘጠቓለለ ገዛውቲ ብህያብ ኣብ ቤት ፍርዲ ሽሪዓ ሰንዓፈ ብዕለት 10/03/2025 ብቑጽሪ መዝገብ 65/2005 ዝተዋህበኒ፣ ናብ ስመይ ከመሓላለፍ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ እዚ ምልክታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ፣ ሕጊ ብዝእዝዞ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መውዳእታ ውሳነ (ይግባይ ተባሂሉ እንተኾይኑ) ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ክፍሊ ቴክኒክ ምምሕዳር ንኡስ ዞባ ሰንዓፈ ይቕረብ፣ ዝቃወም እንተዘይቀሪቡ ግን ኦሪጅናል ሰነዳተይ ኣቕሪበ ጉዳየይ ክፍጸም ምዃነይ እሕብር።

ኣቶ መሓመድ ዓብደላ ኢብራሂም
ብወኪሉ ወ/ሮ ሱዓድ ዓብዱረዛቕ ዓብዱራሕማን

ቅድስቲ ተኪኤ እምሃ፡ ናብ ኣቶ ምንት ኣስገዶም ተኸሎም፡ ንሱ ድማ ንብረተይ ዝኾነ ቀዋሚ ንብረት ገዛ ኣብ ን/ዞባ ደቀምሓረ ምም ከባቢ ማይ ወርቂ ኣብ ፕሎት 10 ፓርሰል POP 10 ስፍሓት መሬት 184 ት/ሜ ዝኾነ፣ ንኣቶ ምንት ኣስገዶም ተኸሎም ብህያብ ከመሓላለፈሉ ስለ ዝደለኹ፣ እዚ ህያብ ድማ ቤት ፍርዲ ዞባ ደቡብ ደቀምሓረ ብቁ/መ 11/26 ብዕለት 18/02/2026 ስለ ዝመዝገቦ፣ ካብ ስመይ ናብ ስም ህያብ ተቐባሊ ከመሓላልፎ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተልዩ ናብ ክፍሊ ተክኒክ ን/ዞባ ደቀምሓረ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት፡ ሕጊ ብዝፈቕዶ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መውዳእታ ውሳነ (ይግባይ ተባሂልሉ እንተኾይኑ) ናብ ክ/ተክኒክ ን/ዞባ ደቀምሓረ ሒዙ ይቕረብ።

ወ/ሮ ቅድስቲ ተኪኤ እምሃ

ምልክታ ጨረታ ብሽክለታ

ሺያጢ ምውጋን ንብረት መንግስቲ
ኣገባብ መሸጣ ዕሹግ ጨረታ

ምውጋን ንብረት ብመንግስቲ ኣብ መኽዘን ሴታንታኣቶ (ብየምጣል 6ይ መደበር ፖሊስ) ንዝርከብ ብዙሒ ዘለወን ብሽክሌታ ክሸይጥ ንኹሎም ሕጋውያን ተጫረትቲ ይዕድም።

1. መሸጣ ንኹሉ ሕጋዊ ተጫራታይ ክፉት እዩ።
2. ተጫረትቲ ናይ
- 2025 ዝተሓደሰ ፍቓድ ንግዲ፤
- 50,000.00 ናቕፋ ትሕጃ ብቸክ ሒዞም ብምቕራብ
- ዘይምለስ 50.00 ናቕፋ ብምኽፋል ፕሮፎርማ ብምውሳእ ክስተፉ ይኽእሉ።
3. ምልክታ ጨረታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጸሉ መዓልቲ ጀሚሩ ክሳብ ዕለት 18/03/26 ሰዓት 10:00 ቅድሚ ቀትሪ ክፉት ኮይኑ ይጸንሕ።
4. ተጫረትቲ ተወሳኺ ሓበሬታ ምስ ዝደልዩ ካብ ቤት ጽሕፈት ምውጋን ንብረት መንግስቲ (ፎሮቭያ) ኣብ ናይ ስራሕ ሰዓታት ክረኽቡ ይኽእሉ።
5 ምውጋን ንብረት መንግስቲ ብምሉእ ወይ ብኸፊል ጨረታ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ምውጋን ንብረት መንግስቲ
120370/14389

ኣመልካቲ: ኣነ ኣቶ ኤፍረም ጉይትኦም ወልደየውሃንስ፣ ኣብ ከተማ መንደፈራ ምም/ከባቢ ዓዲ ሓድሽ፣ ዞን 4፣ ፕሎት 24 ፓርሰል (E) ዝርከቡ፣ ብስም ኾ/ስዜር ኣቦና ወላዲና ጉይትኦም ወልደየውሃንስ ኣሲታ ዝተመዝገበ ምስክር ዋንነት ዘይንቀሳቐስ ንብረት ገዛ (ሊዝ) ኦሪጅናል ስለ ዝጠፍኣና፣ ብዕዳ ሒዙዎ ኣለኹ፣ ወይ ወዲቑ ረኺበዮ ዝብል ምስ ዝህሉ፣ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ፣ ብቁ/ስልኪ 07200434 ክሕብረና፣ እዚ ምስ ዘይከውን ግና መተካእትኡ ንኽወሃበና ንዝምልከቶ ኣካል ከሓትት ምዃነይ እሕብር።

ኣቶ ኤፍረም ጉይትኦም

ሓራጅ

ኣብ መንጎ ብፍ/በ/መሰል ኣቶ የማነ ጉብረመስቀል ብፍ/በ/ዕዳ ኣቶ ጥላሁን ሰዩም ኣብ ዝበረ ናይ ገንዘብ ክርክር፣ ብፍ/በ/ዕዳ ዝተወሰነሉ ገንዘብ ክኸፍሎ ፍቓደኛ ስለዘይኮነ፣ 1ይ ደረጃ ቤት ፍርዲ ከባቢ ዕዳጋ እኽሊ ንብረት ብፍ/በ/ዕዳ ዝኾነት ብቁ/ቻሲ/WBAE690X00627815 ትፍለጥ ስርሓት BMW ዝኾነት ናይ ገዛ ማኪና፣ ሾላኖ ናይ ካምብዮ ምዕራይ ዘድልዩ፣ ሞቶሪኖ ምትዕርራይ ዘድልዩ፣ ጎማ ስኳርታ ዘይብሉ፣ ቤት ፍርዲ ብሓራጅ ተሸይጣ መኽፈሊ ዕዳ ክትከውን ብክኢላ መጠነሲ ዋጋ 85,000.00 (ሰማንያን ሓሙሽተን ሽሕ) ናቕፍ ተገሚታ ስለዘላ፣ ኣብ'ቲ ዝግበር ሓራጅ ክሳተፍ ዝደሊ፣ ቅድሚ ዕለት ሓራጅ ዘሎ ሓሙሽተ (5) መዓልታት ጀሚሩ ናይ'ቲ ክወዳደረሉ ዝረቖሖ መጠን ገንዘብ ብዘተዓሸገ ሰታሪት ኣብ ቤት ጽሕፈት ፈጻሚ ፍርዲ ቁ/62 ኣብ ዝተዳለወ ዕጹው ሳንዱቕ ኣታዊ ይገብር። ብተወሳኺ፣ ኣብ ዕለት ሓራጅ ናይ'ቲ ዝተዋህበ ግምት ¼ ብስም ፈጻሚ ፍርዲ CPO ኣሰሪሑ ወይ ናይ ባንክ ተጠራቓሚ ሕሳብ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪሉ ሒዙ ብምቕራብ ክወዳደር ይኽእል። ዝቃወም እንተሎ፡ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ እንተዘይኣቕሪቡ ሓራጅ ኣየቋርጽን።

ዕለት ሓራጅ ፦ 15/04/26
ሰዓት ሓራጅ፦ 3:00-4:00 ቅ/ቀ
ቦታ ሓራጅ፦ ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ ገበን መጋባእያ ቁ/27

ኣብ ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ ቁ/65 መጺኡ ክወከስ ይኽእል፣ ከምኡ'ውን ተወሳኺ ሓበሬታ ንብረት ክርኢ ዝደሊ ኣብ ከባቢ ባርቶሮሞ ጋራጅ ሓሰን ከይዱ ክርኢ ይኽእል እዩ።

ቤ/ጽ/ዋ/ፈ/ፍርዲ

ሓደስቲ መጽሓፍቲ
NEW BOOKS

ንተማሃሮ 2ይ ደረጃ
(9ይ 10ይ 11ን 12ን ክፍሊ)

1. Brush up your Progress in High school (Natural Science Stream):
English, Maths, Physics, Chemistry, Biology, Agriculture.

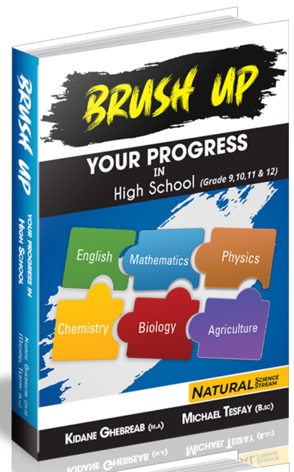

2. Brush up your Progress in High school (Social Science Stream):
English, Maths, Geography, History, Business & Economics.

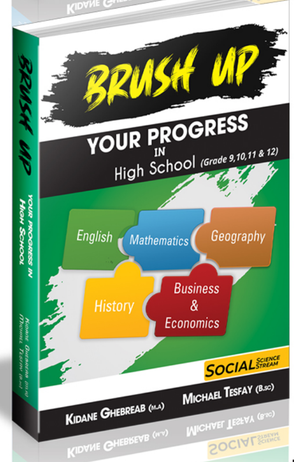

ነፍሲ ወከፍ መጽሓፍ፡
- ኩሉ ዓይነት ትምህርቲ ካብ 9ይ ክሳብ 12 ክፍሊ ዘጠቓልለት
- ብዝቐለለ መገዲ ዝቐረበ ጽማቕ ትሕዝቶ ናይ ኩሉ ዓይነት ትምህርቲ
- ልዕሊ 1000 ዝተሰርሑ ኣብነታት
- ልዕሊ 3800 መለማመዲ ሕቶታት ምስ መልስታቱ

07151337/07282165

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

ኣነ ኣመልካቲ ኣቶ ዓብዱልዓዚዝ ሰዒድ ኢብራሂም፣ ብወኪሉ ወ/ሮ ሱዓድ ዓብዱረዛቕ ዓብዱራሕማን፣ ኣብ ኣስመራ ዚ.ፕ ኮድ 1A159 ጎደና 159-34 ቁጽሪ ገዛ 94 ፕሎት 61 ቁጽሪ ፓርሰል ASP00020583 ኣብ 100 ት/ሜትር ዝተደኮነ - ሰለስተ ቀንዲ ክፍልታት፣ ሓደ ክሽነ ሓደ ዓይኒ ምድሪ ዝሓዘ፣ ኣብ ሚኒስትሪ መሬትን ማይን ኣከባብን ቤት ጽሕፈት ካዳስተር ኣብ ትሕቲ ዋንነት ቁጽሪ 1፡ 000412/1 ብዕለት 08/11/2027 ብስም ብህያብ ዝሃበትኒ ወ/ሮ ስዕዲ ዓብዱልቃድር መሓመድ ዝተመዝገበ፣ እዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቕሰ ገዛ ብህያብ ዝተዋህበኒ ኮይኑ፣ ቤት ፍርዲ ሸሪዓ'ውን ሰነድ ወህብቶ ኣጽዲቑልና ብምህላው፣ በዚ መሰረት ናብ ስም ወህብቶ ዝተዋህበ ከመሓላልፍ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ እዚ ምልክታ እዚ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ፣ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መውዓሊ ውሳኔ ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታርን ካዳስተርን ይቕረብ፣ ተቓውሞ ምስ ዘይቀርብ ግን ጉዳይ ክፍጸም ምዃኑይ ኣፍልጥ።

ዓብዱልዓዚዝ ሰዒድ ኢብራሂም
ብወኪሉ ወ/ሮ ሱዓድ ዓብዱረዛቕ ዓብዱራሕማን

ብስም ተማስገን ተወልደ ተስፋዝጊ ዝተመዝገበ፡ ብቑ/ፍ/ዋኒን ASL00044293 ዝኾነ ኣብ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ማ/ከተማ ጎደና ባሬንቱ ቁ/ገዛ 11 ዝርከብ ናይ መሸጣን ማስርሕን መተርኣስ ትካሉ፣ ንወ/ሮ ኣበባ ገብረንጉስ በራኺ፣ ኣድራሻ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ገዛ ባንዳ ጎደና ሰንሒት ቁ/ገዛ 58፣ ካብ ዕለት 01/03/2026 ክሳብ ዕለት 28/02/2031 ኣካርየዮ ስለ ዘለኹ፣ ዝቃወም ምስ ዝህሉ፣ እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሰላሳ መዓልቲ ስልጣን ዝሰኣሎ ቤት ፍርዲ ተቓውሞኡ የቕርብ፣ እንተዘይቀሪቡ፣ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እቲ ናይ ክራይ ውዕል ሕጋዊ ምዝገባ ከምዝፍጸመሉ ነፍልጥ።

ተማስገን ተወልደ ተስፋዝጊ
ሕጋዊ ወኪል ተወልደ ተስፋዝጊ ገብረመስቀል

ኣብ ዞባ ማእከል ምም/ን/ዞባ ማእከል ከተማ ኣስመራ፣ ጎደና ደባርዋ፡ ዚ.ፕ 1A119 ፕሎት 1፡ፓርሰል D ዓይነት ገዛ ተራ፣ ስፍሓት መሬት 270 ት/ሜ ቁ/ገዛ 24/25B ቀንዲ ክፍልታት 3 ሓገዝቲ ክፍሊ 1 መለለዪ ቁጽሪ ንብረት 1BRASM015739/0 ብስም ኣደይ ኣ/ሪት ጸሃይ ተስፋሚካኤል ትኩእ ዝተመዝገበ ዘይንቀሳቐስ ንብረት ገዛ ብውርሲ ናብ ስመይ ከመሓላልፍ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ፣ ሕጊ ብዝእዝዞ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤ/ፍ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ይግባይ ተባሂልሉ እንተኾይኑ ናይ መውዓሊ ውሳኔ ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታዮን ቤት ጽሕፈት ሃገራዊ ካዳስተርን ይቕረብ፣ ተቓውሞ እንተዘይቀሪቡ ኦርጅናል ሰነዳተይ ኣቕሪበ ጉዳይ ክፍጸም ምዃኑይ እሕብር።

ወ/ሮ ብሩክታዊት ዳዊት ኣብዲ
ወኪል ኣቶ ኣይንኣለም ኪዳነ

ኣነ ኣቶ ጺጋይ ማሕሙድ ኢብራሂም፣ ካብቲ ብስመይ ዝተማዝበ ብናይ ክፍሊ ቤ/ጽ ካዳስተር ብመለለዪ ንብረት ቁ. 1BRASM000494 ሊብሬቶ ዝተወሃበን ውልቃዊ ንብረተይ ዝኾነ ኣብ ኣስመራ ን/ዞባ ማእከል ከተማ ዚ.ፕ ኮድ 1A175 ጎደና 175-16 ፕሎት 27- ፓርሰል C ቁ. ገዛ 10 ዝርከብ ኣብ 270 ት/ሜ ዝተደኮነ ካብ ኣብ 135.05 ት/ሜ ዝተደኮነ ንየማናዊ ምዕራብ ዘሎ ጎደና ክትወርድ ከለኻ ዝርከብ 1ይ ህንጻ (ጂ+1) ማለት 6 ክፍልታት ዘጠቓልል ክሸጦ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ፣ ሕጊ ብዝእዝዞ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤ/ፍ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መጸዋዕታ ውሳኔ (ይግባይ ተባሂልሉ እንተኾይኑ) ሒዙ ናብ ቤ/ጽ ፓብሊክ ኖታርን ቤ/ጽ ሃገራዊ ካዳስተርን ይቕረብ።

ኣቶ ጺጋይ ማሕሙድ ኢብራሂም

ብስም ነ/ሂር ጀማበር ግደይ ወ/ማርያም፣ ኣብ ምምሕዳር 4 ኣስመራ ዝርከብ፣ ብቑ. መዝገብ 46987/73033 ዝተመዝገበ ገዛ ናብ ስም ወረስቲ ከመሓላልፍ ስለ ዝደለና፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ምልክታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ፣ ሕጊ ብዝእዞ መሰረት ካብ ቤት ፍርዲ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መውዓሊ ውሳኔ (ይግባይ ተባሂሉ እንተኳይኑ) ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታርን ቤ/ጽ ካዳስተርን ይቕረብ።

ይሻረግ ፋንታዩ ግደይ +8

ኣብ ኣስመራ ን/ዞባ ኣባሻውል (ዞባ 7 ምም/09) ቁ/ገዛ 34 ኣብ ፕሎት 48 ፓርሰል 10 ዝርከብ፣ ኣብ ኮምሽን ኣባይቲ ብቑጽሪ ምስክር 111356 መወከሲ ቁጽሪ 124214/105797 ብስም ኣ/ረዘ መተዛን ሃይሉ ንዝተመዝገበ ገዛ፣ ቤት ፍርዲ ኣው/ኣስመራ ብመዝ/ቁ -343/69 ብዕለት 09-10-1969 ዓ/ም ብዝተዋህበ ውሳኔ መሰረት፣ እዚ ኣብ ላዕሊ እተጠቕሰ ገዛ ካብ ስም ኣ/ኣብርሀት መተዛን ሃይሉ ከተሓላልፍ ስለ ዝደለና፣ ዝቃወም እንተሃልዩ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ፣ ሕጊ ብዝዝዞ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መውዓሊ ውሳኔ ሒዙ ወይ'ውን ይግባይ ተባሂሉ እንተኾይኑ ናብ ቤ/ጽ ፓፕሊክ ኖታርን ካዳስተርን ይቕረብ፣ ተቓውሞ እንተዘይቀሪቡ ግን ሰነዳት ኣቕሪበ ጉዳይ ክፈጸም ምዃኑይ እሕብር።

ወ/ሮ ኣድያም ዑቕባሚካኤል ኣድሓኖም

ዳማራ ኣቬሽን ሓ.ዝ.ብ.ማ ንማሕበርና ዝምልከት ሓፈሻዊ ጉዳይ ክንመያየጥ ንዕለት 27/02/2026 ሰዓት 10:00 ቅ/ቀ ኣብ ማእከላይ ቤት ጽሕፈት ኣባላት ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ክትርከቡ ንሓትት።

ዳማራ ኣቬሽን ሓ.ዝ.ብ.ማ

1ይ ቤት-ፍርዲ ዞባ ማእከል ኣስመራ

የርዳኖስ ተኽለ ገብሩ፣ ወኪል ወ/ሮ ትርሓስ ሃብቱ ጭኑዓ፣ ኣደይ ኣበባ ኣብርሃ ዘወልዲ ስለዝዋረረፈት፣ ኣነ ጥራይ ወራሲት ምዃነይ ይረጋገጸለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን31/4/26 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋባኢያ ዕዱጋ እኹሊ ይቕረብ።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ኣፍዓበት

1. ፋጥና ሓምድ ዑስማን 2. ማሕሙድ ሓምድ ዑስማን 3. እድሪስ ሓምድ ዑስማን 4. ዓግራ ሓምድ ዑስማን 5. ሳዕዲያ ሓምድ ዑስማን፣ ስም ወላዲና ነ/ሂር መሓመድ ዑስማን መሓሙድ ምባል ተረፉ፣ ሓምድ ዑስማን መሓመድ ተባሂሉ ይተኣረመልና ስለ ዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን26/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ዓምር ዑመር ጀረድ፣ ስም ወላዲተይ ሰትና መሐመድዓሊ ሐመድ ምባል ተረፉ፣ ሰተል መሐመድ ዓሊ ተባሂሉ ይተኣረመልና ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን26/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

NOTICE

Notice is hereby given to the public that "**ZENITH INTERNATIONAL Private Limited Company**" has been formed among the following members.

A) Shareholders

S/N	Full Name	Nationality	Address	No. of Shares	Share Value
1	Mrs. Helen Weldehaimanot Negash	Eritrean	Asmara	60	600,000.00
2	Mr. Samuel Paulos Dagnew	Eritrean	Asmara	40	400,000.00
	Total			**100**	**1,000,000.00**

B) The head office of the company will be in Asmara and branch offices may be opened anywhere within and outside Eritrea.

C) The total fully paid up capital of the company is Nakfa one million (1,000,000.00) divided in to one hundred (100) shares at par value of Nakfa ten thousand (10,000.00) each.

D) The business purposes of the company shall be:

- To engage in any manufacturing industry
- To engage in the retail construction and agricultural materials
- To engage in provision of pesticide services
- To engage in a farm business focused on poultry, dairy and fattening
- To engage in the business of import/export, commission agent or representation of manufacturer and traders, wholesale, and retail of related activities
- To correspond with an international trading companies

Generally to carry out any other activities related to its objectives and purposes or any profession or services connected with or ancillary to the general business of the company.

E) Mrs. Helen Weldehaimanot is appointed as the general manager for unlimited period of time.

F) The company is established for unlimited period of time.

ZENITH INTERNATIONAL PRIVATE LIMITED COMPANY

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

ASMARA MINING SHARE COMPANY
Abo Street, No. 178, House No. 16
Gejeret, P.O. Box 10688
Tel. ++291-1-153986
Asmara, Eritrea

VACANCY ANNOUNCEMENT

Asmara Mining Share Company is inviting applicants for the following position.
Senior HME Planner
Number required – (01)
Type of contract – Definite (2 years)

Major Duties and responsibilities

- The HME Senior Planner is responsible for leading the planning and scheduling of all heavy mobile equipment maintenance activities to ensure safe, reliable, and cost-effective fleet performance.
- This role provides technical and planning leadership, ensures compliance with maintenance strategies, supports shutdown and component-change planning, and drives work management discipline across the department.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREA

- Develop and optimize maintenance plans
- Ensure all work is captured via work orders
- Coordinate resources, tooling, and materials
- Own the 1–13 week schedule
- Lead HME PCR and major maintenance planning
- Ensure compliance with work management processes
- Improve maintenance strategies and master data
- Support reliability and continuous improvement
- Coordinate with supply teams for material readiness
- Mentor junior planners and communicate plans clearly

Profile: Qualifications and Experience

Formal Education, Certifications or Equivalents	• HME trade background, mechanical engineering or diploma
Working Experience – Nature & Length	• 5–7 years HME maintenance or planning experience • HME environment • Heavy mining exposure
Technical Skills	• High end use of CMMS system (PRONTO preferred) • PCR experience • Strong understanding of heavy mobile equipment • Ability to interpret technical documentation • Strong communication & stakeholder engagement • Coaching & mentoring experience
Other Skills and Abilities	• Ability to influence and engage cross-functional teams • Clear communicator at operational and leadership levels • Structured, disciplined, and outcomes-focused • Strong safety leadership and risk awareness • Able to coach & mentor national workforce

General Information and other requirements:

- **Place of Work**: AMSC Sites
- **Type of contract:** Definite Period (2 years)
- **Salary:** As per the Company salary scale

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to the sender.
- All applications should be sent through the post office.
- Deadline for application: 7 days from the day of publication in the Newspaper.

- **Address: Please mail your applications to:**
  Asmara Mining Share Company,
  P. O. Box 10688 Asmara, Eritrea
- **Applicants shall be required to send a copy to:**
  Mineral Resources Management
  P.O. Box – 272
  Asmara
- **Note to Eritrean applicants:**
  Please send a copy of your application to
  Aliens Employment Permit Affairs,
  P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ኣቶ የውሃንስ ርእሶም ባይሩ፡ ዝተፈቕደሎም ናይ ቁንጅና ሳሎን ንግዳዊ ትካሎም፡ "ኣስሊ ቁንጅና ሳሎን" ASSLY BEAUTY PARLOUR) ተባሂሉ ክሰየመሎም ስለ ዝሓተቱ፡ እዚ ናይ ንግዲ ስም ቅድሚ ምምዝጓቡ ዝቃወም ኣካል እንተሎ፡ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ካብ ሕጋዊ ቤት ፍርዲ መኣገዲ የቕርብ። እንተዘይኮይኑ፡ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እዚ ናይ ንግዲ ስም ከምንምዝግቦ ነፍልጥ።

ክፍሊ ውሽጣዊ ንግዲ

ኣቶ ርቢል ገብሪት ዘርኣም፡ ዝተፈቕደሎም ናይ ቤት ትምህርቲ ምምራሕ መኪና ንግዳዊ ትካሎም፡ "ራኢ ቤት ትምህርቲ ምምራሕ መኪና" (RAE DRIVING SCHOOL) ተባሂሉ ክሰየመሎም ስለዝሓተቱ፡ እዚ ናይ ንግዲ ስም ቅድሚ ምምዝጓቡ ዝቃወም ኣካል እንተሎ፡ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ካብ ሕጋዊ ቤት ፍርዲ መኣገዲ የቕርብ። እንተዘይኮይኑ፡ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እዚ ናይ ንግዲ ስም ከምንምዝግቦ ነፍልጥ።

ክፍሊ ውሽጣዊ ንግዲ

ልቦናን ፍልስፍናን

ምሉእብርሃን ሃብተገብረኤል

13 ክፋል

ዋሕዚ ዓወት

*“ኑቲ ካብኻ ወጻኢ ዘሎ፡ ወትሩ ክትቈጻጸሮ ኣይትኽእልን ኢኻ፡ ኑቲ ኣብ ውሽጥኻ ዘሎ ግዱ ወትሩ ክትቈጻጸሮ ትኽእል ኢኻ፡” - **ወይን ደየር***

*“እቶም ነፍሲ ወከፍ ንስኻ እትድልየም፡ በቲ ካልእ ሸነኽ ናይ ፍርሕኻ ኣሪጠጦም ኮፍ ኢሎም ኣለው።” - **ጆርጅ ኣዳየር***

ደርማስ ስጉምቲ ብምውሳድ ዓወት ኣብ ርእሲ ዓወት ኣብ ምሕማር እንተ ተጸሚድካ፡ ኑቶም ተራ ስጉምቲ ብምውሳድ ተራ ህይወት ዘሕልፉ ሰባት ባህ ዘይብሎም ይኽእል እዩ። እቶም ፈጺሞም ስጉምቲ ዘይወስዱን ስጉምቲ ካብ ምውሳድ ምድሕርሓር ዝለልጦምን ሰባት እሞ ኸኣ፡ ብቓልዕ ክጸብኡኻ እውን ይኽእሉ እዮም። እቲ ምንታይሲ፡ ናትካ ዓወት ንድኽመቶም ሕሪ ሕራይ ገይሩ እዩ ዘናውጾ።

እቶም ስጉምቲ ኣብ ምውሳድ ዘድሓርሓሩ ሰባት ኑቶም ደርማስ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት ከም ግጉያት ብምቑጻር ንዓእ ርእሶም ከም ቅኑዓት ክዝብሩ እዮም ህርዲግ ዝብሉ። ንሳቶም ዝኸፋ ንኣኣቶም ዘርብሐ ምስምስ ብምፍጣር እዮም፡ ንዓእ ርእሶም ብምፅኻው ዝሃንሩ።

ንዓእ ርእስኻ ምፅኻው እቲ ዝቖለለ ተግባር እዩ። ደሓር ካብ ዕሽትካ ክትወጽእ ክትሕልን እንክለኻ ግዱ ክሳብ ክንደይ ጸገኸር ምዃኑ ክትግንዘብ ትኽእል።

ንዓእ ርእስኻ ከተዐሹ እንክለኻ፡ ኣካትካ ሰቐ ኢሉ ክርእዮካ ይኽእል እዩ። ናብ ክዉንነት ክትምለስ እንክለኻ ግዱ ዕሽሽ ኣይብሉኻን እዩ። ዘሎን ዘየሎን ምኽኒታት ብምድርዳር፡ ከሰናኽሉኻ ኣይጸግሞምን እዮም።

ብመንጽሩ ዕዉታት ሰባት ብዕዉታት ሰባት ኣይደሃሉን እዮም። ብሓባር ክዮብዩ ከም ዝኽእሉ ብምሕሳብ፡ ዚዮዳ እዮም ዝቀራረብ። ንሓድሕዶም ተመኪሮ ክለዋወጡ ዝኽኣሎም ጻዕሪ ይገብሩ እሞ፡ ከም ባህጎም ከኣ ርእዮ እወታዊ ለውጢ የመዝግቡ።

ዕዉታት ሰባት ቅድም ቀዳድም ንኣኣቶም እዮም ዝስዕርዎ። እዛ ዓለም ናይ በይናም ከም ዘይኮነት ንዓእ ርእሶም ብዕምቈት የገንዝብዋ። ካብ እዛ ዓለም ብጻዕርም ዝለዓለ እጃሞም ክወስዱ ኣዒንቶም ኣይዓለሞን እዮም። ንኻልኦት ሰባት ክቐቐዩ ግዱ ሕልናኦም ከቶ ኣይገብረሎምን እዩ።

ድኹም ሰብ ኑቲ ደርማስ ስጉምቲ ዝወሰደ ሰብ፡ “ንስኻ ግዜኻ ንኸፍንዩ ኢኻ ተጣሽን ዘለኻ፡ እዚ ኣካይዳኻ ኣብ እዚ ንስኻ እትካጥሪሉ ዘለኻ ኢንዳስትሪ ኣይሰርሕን እዩ። ክትወጽኦ ናብ ዘይትኽእል ታኼላ ክሽምመካ ይኽእል እዩ። ዝኸፋ ሰብ ምሳኻ ክሰርሕ ፍቓደኛ ኣይክኸውንን እዩ። ኩሎም ዓማዊልካ ድማ ሓደ ድሕሪ ሓደ ክሃድሙኻ እዮም። ...” እናበለ ንድሕሪት ክጉትቶ ዘይገብሮ ጻዕሪ የለን።

ኑቶም ደርማስ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት መሳርሕቶም ጥራይ ኣይኮኑን መሳናኽላት ዘፈጥሩሎም። ካብ ገለ ናይ ቀረባ ሓለፍቶም ከይተረፈ፡ መሳናኽል ክገጥሞም ይኽእል እዩ። ናይ ቀረባ ሓለፍቶም ስጉምቲ ኣብ ምውሳድ ዘድሓርሓሩ እንተ ኾይኖም፡ በቲ ንሳቶም ዝወሰድዎ ደርማስ ስጉምቲ ኣብ ስግኣት ዝወድቁ ኩይኖ ክስምዖም ይኽእል እዩ።

ንስኻ ደርማስ ስጉምቲ ትወስድ ከም ዘለኻ እትፈልጥ፡

1. ንዓእ ርእስኻ ሓደሽ ግድል ክትፈጥረሉ እንክለኻ፡
2. ካብ ካልኦት ሰባት ነቐፌታን መጠንቀቕታን ከመጽእ እንከሎ፡ መሊሶካ ሓይልካ መሰስ ክትብል እንክለኻ ኢኻ።

እዞም ንጥፈታት ካብ ተራ ስጉምቲ ምውሳድ ሓራ ብምግባር፡ ኣብ ደርማስ ስጉምቲ ከም እትጸቅጥ እዮም ዝገብሩኻ። ኑቶም ባዕልኻ ዝፈጠርካዮም ግድላት ወይ ጸገማት ምስ ፈታሕካዮም፡ ንዓእ ርእስኻ ኣብ ዚዮዳ ዝበርኸ ደረጃ ኢኻ እትረኽቦ። ርእሲ ተኣማንካ ዚዮዳ ስለ ዝበርኽ ድማ፡ ንዚዮዳ ዝበረኸ ዓወት ከተመዝግብ ትድረኽ።

ደርማስ ስጉምቲ ክትወስድ ሓንሳእ ትብዕት እንተ ኣጥሪኻ፡ ንነፍሲ ወከፍ ዚጋጥመካ ዕድል ኣብ ምጥቃም ከቶ ዓይንኻ ኣይትሓሰን ኢኻ። ደርማስ ስጉምቲ ምውሳድ ኣይጉድኣካን እዩ። ወትሩ ሓጊዝካ እዩ። ተቐዳዳምካ ኑቲ ዝኸበደ ነገር ስለ እትዓምሞ፡ እቲ ዝቐለለ ነገር ጥራይ እዩ ዝተርፈካ። ንቐሊል ስራሕ ከኣ ኣብ ሓጺር ግዜ ክትሰርሖ ኣይከብደካን እዩ።

እቶም ደርማስ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት፡ ካብ ኣብ ብዙሒ ፍርያት ንላዕሊ ኣብ ዓይነት ፍርያት እዮም ዝኣምኑ። ብዙሕን ሕሱርን ፍርያት ምፍራይ ናብ ክሳራ እምበር ናብ መኽሰብ ኣይወስደካን እዩ። ሒደትን ዓይነታውን ፍርያት ግዱ ጽፉፍ መኽሰብ እዩ ዘምጽኣልካ።

ብኻልእ ወገን፡ ብዙሓት ሰባት ኣቓልቦኦም ብገዛእ ርእሶም ስልጣንን ደሰሓብ እዩ። ገዛእ ርእሶም ግዱ መብዛሕትኡ ግዜ በቶም ደርማስ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት እዮም ዝውሰዱ።

ናብ ገዛኻ መጺኡ ንሕልምኻ ዘህድኣካ ሰብ የለን። ናብ ትካልካ መጺኡ ፍርያትካ ብደረጃ ሃገር ወይ ዓለም ከም ዝፍለጥ ዝገብረልካ ሰብ እውን የለን። ንስኻ ኣብ እዛ ዓለም ሓያል ተወዳዳሪ ኴንካ ክትቀጽል ልዑል ስምዒት እንተ ደኣ ሃሊዩካ፡ ከምቲ ኣብ ስራሕካ ዘለካ ንጥፈት፡ ንፍርያትካ ኣብ ምልላይ እውን ንጡፍ ምዃን ኣገዳሲ እዩ። እቲ ምንታይሲ፡ እዚ ዘለናዮ ዘመን እቲ ዘመን ሓበሬታ እዩ።

እቶም ተራ ስጉምቲ እናወሰዱ፡ ተራ ፍርያትን ተራ ኣገልግሎትን ዝህቡ ሰባት፡ ቀጻሊ እዮም ዓማዊሎም ዝኸስሩ። ኣብ መጠረሽታ ከኣ ናብ ምሉእ ብምሉእ ምጥፋሽ ክወድቁ ይኽእሉ። ሰባት ብዛዕባ ፍርያትካ፡ ኣገልግሎትካን ትካልካን ክሓስቡ እንክለው፡ እንኮላይ ብዛዕባኻ እዮም ዝሓስቡ። ንስኻ ቀሊል ሰብ እንተ ዘይኮንካ፡ ፍርያትካን ኣገልግሎትካን ከቶ ቀሊላት ክኾኑ ኣይክእሉን እዮም።

ደርማስ ስጉምቲ ናይ ምውሳድ ዲስፕሊን እንተ ኣማዕቢልካ፡ ኣብ ቡታ ዕዳጋ ዝህልወካ ክብሪ ይብርኽ እዩ። ኣብ ዝመረጽካዮ ዓውዲ ናይ ምዕዋት ዕድልካ ድማ ቀጻሊ እናሰፍሐ ይመጽእ።

ማእከላይ ውጽኢት

እቲ ማእከላይ ስጉምቲ ብምውሳድ ማእከላይ ወጻኢት ብምርካቡ ዝዓግብ ሰብ፡ መብዛሕትኡ ግዜ መወዳእታኡ ጽቡቕ ኣይኮውንን እዩ። ሕማቕ ኢጋጥሚ ኩይኑ፡ ዓለም በቶም ማእከላይ ስጉምቲ ብምውሳድ ማእከላይ ወጻኢት ዘመዝግቡ ሰባት እናተዓብለለት እያ ትመጽእ ዘላ።

ከም ሳዕቤኑ፡ ማእከላይ ስጉምቲ ክንወስድ እንክለና፡ ኣብ ጽቡቕ ደረጃ ዝበጽሑ ዝመሰሉና ሰባት ውሑዳት ኣይኮኑንን። እቲ ኣብ ጽቡቕ ደረጃ ከም ዘሎ ገይሩ ንዓእ ርእሱ ዘእምን ሰብ ከኣ፡ ህይወቱን ስርሑን ክልወጥ ፋሕተርተር ክብል ትጸቢት ኣይትግበረሉን ኢኻ።

ኣብ እዚ ግዜ እዚ፡ ኣብ ዓለምና ሸቐለት ኣልቦነት እናበዝሐ ይመጽእ ከም ዘሎ ብርክት ዝበሉ ስ ፍልጠታውያን መጽናዕቲታት የረጋግጽዎ ኣለው። ኣብ ሓደ ትካል ንኽትቀጸር ዘሎ ውድድር ምሕር እናበዝሐ ይመጽእ ኣሎ። እቶም ማእከላይ ብቕዓት ዘለዎም ሰራሕተኛታት በቶም እተረቕቐ ክእለት ዘለዎም ሰራሕተኛታት ናይ ምትካእ ሓደጋ እውን የጋጥሞም ኣሎ።

ብደረጃ ዓለም ዕምሪ ደቂ ሰብ እናወሰኸ ይመጽእ ስለ ዘሎ፡ እቲ ኣብ ግዜ ንእሰቶም ዘጥሀለልዎ ገንዘብ ንዓሕረዋይ ናይ ሽምግልና ህይወቶም እኹል ከም ዘይኮውን ዘሎ፡ ሓያሎ ሊቃውንቲ ስ ልቦና ሰክፍታኦም ይገልጹ ኣለው። ክንዲ ዝኾኑ ማእከላይ ስጉምቲ እናወሰድካ እትሕልፎ ህይወት፡ ኣተኣማማኒ ከም ዘይኮነ ንኽሳትና ክስቁረና ይግባእ።

ማእከላይ ስጉምቲ ስለ ዝወሰድካ ክሰድካ ኣቕሒሖካ ክትከይድ ኣይትኽእልን ኢኻ። ዓለም እኮ ቀጻሊ በቶም ደርማስ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት እናተዓብለለት እያ ትመጽእ ዘላ። ከም ሳዕቤኑ፡ እቲን ብማእከላይ ፍርያት፡ ማእከላይ ምሕደራ፡ ማእከሎት ሰራሕተኛታት፡ ማእከላይ ተግባር፡ ማእከላይ ኣተሓሳስባ ... እተገብኦ ትካላት ዕምረን ይሓጽር ኣሎ።

ሓንሳእ ብሕማም ማእከላይ ናይ ምዃን ወልፊ እንተ ተለኺፍካ፡ ሕልምኻ ክዉን ከይኮነ ንሓዋሩ ክሞተካ ይኽእል እዩ።

ዝ. ዝሰዕብ ኣብ ኣመሪካ ዝተገብረቐ ስታቲስቲክስ እስከ ንመልከት። እቶም ማእከሎት ሰራሕተኛታት ዝበሃሉ፡ ኣብ ዓመት ትሕቲ ሓንቲ መጽሓፍ የንብቡ። ኣብ ሰሙን ከኣ 37.5 ሰዓታት ይሰርሑ። ከም እዚኦም ዓይነት ሰራሕተኛታት ካብ እቲ ሳዕሰዋይ ኣካይዳ ስራሕ ብጠቕላላ ብ319 ግዜ ዝውሓደ ገንዘብ ኣታዊ ይገብሩ።

እቶም ሳዕሰዎት ኣካይድቲ ስራሕ ብጠቕላላ ኣብ ዓመት ልዕሊ 60 መጽሓፍቲ እዮም ዘንብቡ። እዚ ማለት ካብ እቶም ማእከሎት ሰራሕተኛታት ብዝተዓጸፈ ሰዓታት ይሰርሑ፡ ዝተዓጸፈ መጽሓፍቲ የንብቡ፡ ዝተዓጻጸፈ ኣታዊ ኸኣ ይረኽቡ።

እዚ ስታቲስቲክስ እንታይ ዓይነት ሰራሕተኛ ክትከውን ከም ዘለካ ጽቡቕ ኣንፈት ክህበካ ይኽእል እዩ። ንሓያላትን ጻዕራማትን ሰራሕተኛታት ናይ ምድናቕ ባህሊ እንተ ደኣ ኣጥሪኻ፡ ከምኦም ዘይትኾነሉ ምኽንያት ኣይረኣየካን እዩ።

ንውልቃዊ ጸዓትካ፡ ጸጋታትካን ፈጠራውነትካን ተጠቒምካ ደርማስ ስጉምቲ ክትወስድ እንተ ኽኢልካ፡ ሕልምኻ ኣብ ሓጺር ግዜ ክዉን ክትገብር ዘጸግም ኣይኮነን። እቲ ማእከላይ ስጉምቲ ናይ ምውሳድ ልምዲ ብቐሊሉ ስለ ዘይገድፈካ፡ ዝ. ንምስዓር ከይተሓለልካ ብውፊ ምስራሕ ይሓትት። ብማእከላይ ስጉምቲ ናይ ምውሳድ ልምድኻ እንተ ተገቲእካ ግዱ ባዕልኻ ኢኻ ንውድቀትካ እተቀላጥፎ።

እዛ ዓለም ኣብ ቀጻሊ ውድድር ስለ እትርከብ፡ ማእከላይ ስጉምቲ እናወሰድካ ማዕረ-ማዕረኣ ክትወናጨፍ ኣይትኽእልን ኢኻ። ዝበዝሐ ካብ ህዝቢ ዓለም ማእከላይ ስጉምቲ ከም ዝወሰደ ስለ ዝፈለጥካ፡ ክትዛለ ኣይግባእን። እቲ ምንታይሲ ዓለምና ብውሑዳት ደርማስ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት እናተዓብለለት ወይ እናተገዝአት እያ ትመጽእ ዘላ።

እቶም ማእከላይ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት ንሓያሎ ጉዳያት ኣብ ግምት ስለ ዘይእትዉ እዮም፡ ኣብ ሓጺር ግዜ ክጥፍኡ ዝረኣዩ ዘለው። ገለ ካብ እቶም ንሳቶም ኣብ ግምት ዘይእትውዎ ... ስሕበት፡ ዕድመ፡ ተቓወምቲ፡ እዋናውነት ከምኡ እውን ትጸቢት ዘይግበረሎም ክስተታት።

ማእከሎት ስጉምትኻ ብተቓወምቲ ውድድር፡ ክሳራ ከምኡ እውን ዋሕዲ ተገዳስነት፡ ኣሉታውነት ወይ ቡዳሊ ከኑታት ዕዳጋ ክውቃዕ እንክሎ፡ ፕሮጀክትኻ ዕምሪ ከም ዘይህልዎ ቀልጢፉ ክፍለጠካ ይኽእል እዩ። እዞም መሰናኽላት ቀለልቲ ኣይኮኑን። ኢደካ እንተ ሂብካሎም ምፍጣርካ ክሳብ እትጽልእ ክዝብሩኻ ይኽእሉ እዮም። ከም መማሃሪ እንተ ወሲድካዮም ግዱ ኣብ ረብሓኻ ክተውዕሎም ትኽእል ኢኻ።

ኣብ ስራሕ ዓለም ክትዋፈር እንክለኻ ዝተጸበኻዮምን ዘይተጸበኻዮምን ብድሆታት ኪጋጥሙኻ ከም ዝኽእሉ ኣቐዲምካ ኣብ ግምት ከተእትዎ ዘለካ ጉዳይ እዩ። ገሊኦም ንእትወስዶ ተበግሶ ብዝጠቕምን ዘይጠቕምን ዘቓናጽቡ ክኾኑ ይኽእሉ እዮም። ንስኻ ግዱ በዘን ብኻልእ መሰናኽላትን ካብ እቲ ዝጀመርካዮ ጉዕዞ ዓወት ከቶ ደው ክትብል ኣይግባእን።

ካብኻ ዝድለ ጽፉፍ ውጥን ምሕንጻጽ እዩ። ካብኡ ብመሰረት ውጥንካ ትሰጉም ምህላውካ ምርግጋጽ እዩ። ትዝሕል ወይ ንድሕሪት ትሰጉም እንተ ሃሊኻ፡ ውጥንካ ባዕሉ ክየገርካ እዩ። ጽቡቕ ትሰጉም ከም ዘለኻ ወይ ልዕሊ ትጸቢትካ ትምርሽ እንተ ሃሊኻ እውን፡ ውጥንካ ጽቡቕ ገይሩ ከርእየካ ጸገም የብሉን።

ዝበርካ ገይርካ ናብ ዝበረኸ ዓወት ክትሓኽር ኣሎኻ። ኑቲ ናብ ዝበረኸ ዓወት ዝሓኸረ ሰብ፡ እቶም ብዚይካ ኣብ ከፍኣት ኣብ ካልእ ዘደምዑ ሰባት፡ ጉቲዮም ከውርድዎ ኣይክእሉን እዮም።

ኑቲ ማእከላይ ስጉምቲ እናወሰደ ማእከላይ ዓወት ዘመዝግብ ሰብ፡ ዝኸፋ መሰናኽል እዩ ዘውድቖ። ዝኸፋ ድኹም ሰብ ናብ ሓደጋ ክሸምሞ ይኽእል። ዝፈሰ ንፋስ ብዘይጸገም ናብ ዝደለዮ ክወስዶ ይኽእል።

*“ዓወት ናብ ኣእምሮኻ ክኣቱ ከቶ ኣይተፍቅድ። ፍሽለት ናብ ልብኻ ክኣቱ ድማ ከቶ ኣይተፍቅድ።” - **ድሬክ***

*“ንእተሓሳሰበ ካልኦት ሰባት ክትርኢ እትኽእል፡ ቅድም ቀዳድም ንእተሓሳሰብካ ብንጹር ክትርኢ ምስ እትኽእል እዩ።” - **ብሩስ ሊ***

ይቕጽል

ዳየሪ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

ፍላጻይ ንዘተጨረሐ ሕልመይ ክጭምት እምነ

ኣስመራ - 2011

ወጋሕታ 05፡30

ቍጻር ምጻር'የ ክሓልም ዘውዕል ዝሓድር። ልክዕ ከምዛ ናይ ትሕቲ ዓራትና ጋዕገልጠም። ብቑጽርጻር ሕልምታት ምልእ ኢለ'የ ዘለኹ። ይጋሃድ ኣይጋሃድ ኣይዝክሮን። ምሕላም'ሞ ክፈቱ ጉድ'የ። ኣብ ጸጽባሕ ሕልምታት ክሸራርዕ እቕኒ። ዝበዝሐ ግዜ ኣላጊብካ ስፈዮም ይመጽኣኒ። ብመርፍእዶ ብመሸረብ'የ ክሰፍዮ ኣይፈልጥን። ግን ዘይበልሐ ግዲ ኩይኑ ኣይኩነለይን። ቦታ ሒዙ ምሕላም ከሊኡኒ። ወይ ሸሪዐ በብሓደ ክጭምቶ እሓስብ። ነየነይቲ ቀዲመ ክጭምት ኣሎኒ ዘይፎኽሰኒ ሕቶ እዩ። ሓንቲ ምጭማት እንተ ጀሚረ ኬፍ'ዩ ዝህበኒ። ጥዑም ጥዑም ይጥዕመኒ። ሽዑ ነፈረ ናብዚ ናሕሲ እተሰቐልኩ ኰይኑ'ዩ ዝስምዓኒ። ሽዑ'የ ከኣ ዚያዳ ንኑብሰይ ዝቐርባ። ዝሃደመ ተስፋይ ይምለስ፣ ሓይለይ ከኣ እርእየ። ዓቕምናን ክእለትናን ካብቲ እተዓፈነሉ ጸልማት ንኽወጽእ ዝሕግዝ ሓይሊ ኣሎ። ሕልምታተይ ምስ ነብሰይ ዘቃርቡ ሸማግለታት እዮም። እቲ ዘይሓልመሉ ውሑድ ግዜያት ካብ ነብሰይ ዝኹብልለሉ እዋን'ዩ። ካብ ነብስኻ ወጺእካኽ ናበይ'ዩ፧ እቲ ነዊሕ ጉዕዞ፡ መከራ ነብስኻ ከይሓዝካ ዘውዳእ ኣይመስለንን፣ እወ በሰላኻ እናሓኸኽካ። ከምኡ እናፈለጥኩ ከለኹ የሸካዓኒ እዩ። ጭርጭር ዓበደ ተጻዊቱ ኣይጸገቦን።

ካብ ብንኡሰይ ከለኹ መምስ እዋኑ ዘመጽእ ሕልምታት እሓልም ነበርኩ። ኣከታቲለ ፊልምታት እንተ ርእየ፡ 'ተዋሳኣይ ክኸውን ኣሎኒ' እብል። ፈቲነ ኣይኩነልይን። ሕፍረት ዓባይ ፈተናይ ኩይና ጸኒሓ። ሰባት ብግጥሚ ሕምም ክብሉ ክርኢ ከለኹ ገጣማይ ናይ ምዃን ባህጊ ይዓዝኒ'ሞ፡ ሓቂ ዓጢቑ፡ ውሽጡን ሕብረተሰቡን ነቢቡ፡ ዓይኒ ገዲፉ ልቢ ዘንብዕ ገጣማይ ክኸውን እደሊ። ገጣማይ ናይ ምዃን ሕልመይ ኣይሃሰሰን። ግጥሚ እናኽጽሕፍ ገና ክሳዕ ሕጂ'የ ዝረግእ። ዳየሪ ምጽሓፍ ሓደ ካብቲ ቀንዲ ዝፍወሰሉ መገዲታት'ዩ። ዝያዳ ዓቐን ፍወሳ ዘድልዮ ዘሕምም ክረክብ ከለኹ ከኣ ብግጥሚ እነብዓሉ። እቲ ቀደም ናይ ግጥሚ ኣያይ 'ግጥሚ ንገዛእ ነብስኻ'ዩ ዝጽሓፍ፡' ክብለኒ እንክሎ ይርድኣኒ ኣይነበረን። ስነ ጥበብ ከምቲ ገጣማይ መለስ ዝበሎ ድራሩ ማይ ኩይኑ ክስምዓኒ እንክሎ፡ ልክዕ ከም ዝበለየ ናይ ቀደም ክዳን ክትጉሕፎ ነብስኻ ዘይገብረልካ'ሞ ኣብ ሳንዱቕካ ብታሕቲ ትጸቕጦ ነገር'የ ዝገብሮ። ካልእ ዝዓዘንን ዘምሕረንን ሃንገፍ ይብለኒ። እዞም ወናማት ፖለቲከኛታት ደስ ይብሉኒ'ዮም። ጨርባሕባሕ ዝመልኦ ህሞት፡ ድምጾም በሪኹ እዝነይ ክርከብ እንክሎ ኣቤት ዝድስቶ!። በቃ ኣብዚ ደመይሲ 'ፖለቲከኛ ፖለቲከኛ' ዝብል ወኒ ንዝሕ የብሉለይ። ኣብቲ ዝተሰጥሐ ሕልምታትይ ከኣ ምሊሕ ምሊሕ ክትብል ትርኣየኒ።

ኣብ መጽሓፍ 'ቱዩስደይስ ዊዝ ሞሪ'፡ ሞሪ ብዓል ዛንታ እታ መጽሓፍ፡ ኣብ ኣፍ ሞት ኩይኑ ንህይወት ርእዩዋ። ኣብ መወዳእታ ሕንጻጽ ሞትን ህላወን፡ ንኽልተአን ኣማዕድዩ ይርእየን ነበረ። ክመውት ምዃኑን ውሑዳት መዓልታት ተሪፈናኦ ከም ዘለዋን ይፈልጥ ነበረ። ምሕላም ግን ኣየቋረጸን። "ህይወትና ሓደ መዓልቲ ብርግጽ ከም ተብቅዕ ፈሊጥና እንተ ንጓዓዝ ምቁር ህይወት ከነሕልፍ ኣይምኽኣልናን፣ 'ዘይ ሕጂ ክንፍለ ኢና' እናበልና፡ እዚ ኣብዛ ሰዓት'ዚኣ እንሓልሞን እንሕዞ ዕላማን ኣይምሃለወን፡" ይብል ኣብቲ መጽሓፍ። ህይወተይ፡ ብዘይ እዚ ጻሕ ኢሉ ዝርኣየኒ ሕልምታተይን እቲ ናብኡ ንምብጻሕ ዝድይቦ ዓቐብን ዝወርዶ ቍልቍልን መቐረት ኣይመሃለዋን።

ክሓልም ከለኹ ንኑብሰይ ኣብ ጫሌዳ መገዲ አቐምጣ። እቲ ዝሓጸረን ዝዕወተሉን ክፈሊ ላዕልን ታሕትን'የ ዝብል። እቲ ዝያዳ ዝቐንዞ፡ ብድሆታቱ ምስ ሰዓሮ ሓጕስ ክትመጽእ ከላ ዝያዳ ዘንብባን ዘስተማቕራን ኩይኑ ይስምዓኒ። ቃንዛይ ክዛይደለይ ዝምነዮ መዓልታት ኣሎ። ቀዳማይ ስጕምተይ ዝረግጸላ ኣንፈት ብድሆ'ያ ትኹነኒ። ንኽልተአን ኣማዕድየ እጥምተን።

ምሳይ ዘሎ ዘይርኣኹዶ ማዕዶ ክርኢ! 'ኣብቲ መንገ ሩባ ውሕጅ ወሪዳ እንተ ጸንሐትከ፧ ኣራዊት እንተ ጸንሐኸ፧ ጸድፍስ ኣሎ'ንዶ፧' ይብል ግዲ ኩይነ ኣብኣ ተዓኒደ እውዕል። ምርጫይ ዝነግረኒ ሰብ እንተ መጽአ ክጽበ ቋሕመም ክብል እውዕል። ጫሌዳታት መገዲ ኣብ ምሉእ ዙርያይ ስጥሕ ኢሉ ዝርኣየኒ ግዜ ኣሎ። 'ከመይ ሓዲርኩም፧' እናበልኩ ጥራይ ንኽሓልፎ ምሉእ ዕድመይ ዝወስድ ግዜ'ዩ ዝመስል። ርእሰይ ኣዚሮም ዘደቅሱኒ ኣጋጣሚታት እዮ። ናብ ኰለን ሰብ ቀዲሙኒ ክበጽሖን ፍጹም'የ ዘይፈቱ። ወንጭፈይ ኣዳልየ ነቲ ኣብቲ ጫፍ እተሸርዐ፡ ብመሸንጕጓ ክጭምቶ ህርዲግ እብል። ንገለኡ ጽቡቕ ገይረ ኣረኻኽበሉ፣ ኣብ ገለኡ ግን ወንጭፈይ እትውርውሮ ደረት ይሓጽር። ከምኡ ክገብር መዓልቲ በየን ሓሊፉ ኣይፍለጠንን። ኣየናይ መዓልትን ዕለትን ከም ዘለና ዝርስዓሉ እዋን እዩ።

እዋን ኣሎ ሕልመይ ከም ብማዕዶ መስ መስ ዝብል ኣልማዝ ኣንጸባራቒ ክኸውን ዘይፈትወሉ። ኣንጸባራቒ ሕልሚ፡ ተጃሃሪ ሕልሚ ማለት ኣይኩነን፣ እንታይ ደኣ ኣወናዋኒ እምበር። ሕልምኻ ጸጺሒሑ መስ መስ እናበለ እናሻዕ ከወናውነካ፡ 'ምጽኣኒ! ጉየ! ጉየ!' ዝብለካ እንተ ኩነዶ ኣይኩነን ዝሓይሽ፧ ግዳ ሕልመይሲ ከምኡ ዘይኩነሉ ግዜ ይብርሃኒ። ነቓዕ መንደቕን ፈቓቕ ማዕጾን ኣመና ይትኹቱኹኒ ብምዃኑ፡ ስቕ ኢለ ክሓልፎ ነብሰይ ኣይገብረለይን። ዓው ኢሎ ዘዕልሉ ኣይሰምየምን'የ፣ ንሕሹኹታ ግን እናኣንፋሓኹኩ ቀሪበ'የ ዝሰምዓ። ኣሸቲቱ ዘየኹልስ'ውን ኣይፈቱን። ሕልምታተይ ካብ ዓው ኢሉ ክጽውዓኒ፡ ብሕሹኹታ፡ ብዘይልለ ደሃይ፣ ኣክንዲ ተገቲሩ ብፈቓቕ መንደቕ፣ ባቦም ካብ ዘርሕዉለይ ክፈቁለይ ይብርሃኒ።

እዛ ናይ ሓሳብ ዓለም'ዚኣ ክንደይ ክትጽብቕ፣ ክትሓልሞ ጥዑም እዩ።

***

መኣዲ

ቀዳም – 18 ጥሪ 2008

09፡10 ቅ.ቐ. – ገርገራ

ነገራ ዓዳላይ ደልዳላይ ምዃኑ ኣይጠፍኣክን'ዩ። ናትና ግን ደልዳላ ኣይነበረን፣ ኤእ ... ሳሕቲስ እወ ደኣ ነይሩ። ግን እንተ ዘይውሒዱናስ ኣይበዝሓናን። I can see it. ... Any one can judge. ደቅና ምስ ኣመገብና፡ ነብስና ክንፈቅድ ኢና እንፍትን። ኩሉ ሳዕ ድሕሪ ነዊሕ ምጽብባይ ኢና እንምገብ። ኣብቲ ትጽቢት ዓቕልና ንውድእ ኢና፣ ናብ ኰራ ከድህበልና እደሊ'ሞ ገጾም ምስ ርኣኻ ግን ከይሓሰብካዮ ይድምሰስ። እንታይ ዘጸባቢ ነይሩና፣ ከም ሰብና በብያቲና በሊዕና ምኸድና'ንዶ! ግን መኣዲ ምስ ጠዓምካዮ ኣይሰድድን'ዩ።

ኣብታ መኣዲ ምስ ከቦብና ብልዕን ስሓቕን ብሓደ'ዩ ዝጅምር። ኩሉና ኣብ ሓንቲ ክቢ ክንኣቱ ኣይንኽእል ኢና። ተኹራሚና እንክለና ሓደ ወይ ክልተ ባራ ይወጽኡ። ግን ኩሉና ሓደ ወይ ክልተ ኰላሶ ስለ እነሰልፈሎምሲ ልዕሌና ይጸግቡ። ሓደ ሓደ ግዜ ሰሲዕና "ንኢሳ" እናበልናያ ከመይ ኢላ ትመልኣልና ኣይርድኣናን። መኣዲ በረኸት ኣሎዎ ብሓቂ። መቸም ነገር ኣዋልድ ምጥምማት ዘይተርፍ'ዩ። ኣብዛ መኣዲን ክሸነን እዛ ቅነ ምስኣን ምዃነይ ሓደ ጽቡቕ ነገር እዩ። ባህሪ እተኣከባ ኣዋልድ ክፈልጥ ሓጊዙኒ ኣሎ። ካብ 2001 ክሳዕ 2004 ኣብ ሳዋ ደቂ ኣሃዶይ ዝነበራ ኣዋልድ ዝወቀጣለይ ስእሊ ካልእ'ዩ። ንሕና ክንሓልፎ ዘይንኽእል ፍቕሪ ስለ ዝነበረን፡ ሰለስተ ዓመት ከም ሰለስተ መዓልቲ ከም ጻዕዳ ጣፍ ምሉቕ ኢለን ሓሊፈን። እቲ ዝርዝር ብዙሕ'ዩ። ግን ከኣ ኩሉ ጽቡቕ'ዩ፣ ምኽንያት ከኣ ኣሎዎ። እዛ መኣዲ ግን ንኹሉ ቀሊዓ'ያ ተርእየኒ ቀንያ።

ብብያቲ ተመቓቒላ እትምገብ ስድራን ብመኣዲ እትምገብ ስድራን ፍልልየን ቀሊል ኣይክኸውንን'ዩ። እዛ ናትና መኣዲ ኣብቲ ብስጋ ዝተፈትፈተ፡ እሞ ከኣ ርግአ እተነስነሶ መኣዲ ምስ ነፍሲወከፍ ዝለዓል ኰላሶ፡ ዘይርአ ዝብላዕ መንፈስ ነይሩ። ሓንቲ መዓልቲ ነዚ ኣጋጣሚ ዝናፍቕ ሰብ እንተ ተረኺቡ፡ ነቲ ዝበላዕናዮ መንፈስ'ዩ ክናፍቕ። እዚ'ውን ሓደ ድሕሪ እቲ ዓቢ መጋረጃ ዝረኸብኩዎ ጽቡቕ'ዩ።

ድኻመይን መንፈሰይን ኣብታ መኣዲ'ዩ ዝበንን። ቴንዳና ብግዜ ለይቲ'ምበር ብግዜ ቀትሪ ከዕርፈላ ግዜ ዳርጋ ኣይነበረን። ለይቲ እናሰማዕካ እንተ ዘይኣስቂጥካ ኩሉ ግዜ ትድቅስ ማለት ኣይኰነን። ድሕሪ ድራር ከቢቦም ካርታ እናተጻወቱ ዝዘናግዑ ኣለዉ። ዝበዝሐ ግዜ ፍርቂ ለይቲ ይሓልፉዎ'ዮም። ደድሕሪኦም ነዊሕ ከይጸንሑ ሰዓት 7፡00 ምሸት ደቂሶም፡ ወጋሕታ ሰዓት 4፡00 ኣትሒዞም፡ "ህዝበይ! ቍርሲ! ቍርሲ! ሰብ ሻርባ ቀዲሞም ከይባረኹዎ ያላ...፡" ክሳዕ ዝበሃል ዕሙር ዕላል ዝኸፍቱ ሰብኡት ኣለዉ። ብኽልተኦም፡ ሳልሳዮም ናይቲ መደቀሲ ኰርኳሕ ተወሲኹዎ ከም ቦሊቮል ንድቃስና ክቀባበልሉ ይሓድሩ። ካብ ቍርሲ ናብ ምሳሕ፡ ካብ ምሳሕ ናብ ድራር ከይተበርየ ስለ ዝሓልፍ፡ መዓልትና ማዕሪ እቲ ለይቲ'ዩ ዘሎ። ግን "ብልዓ!" ምስ በልካየን ስሓቕ ዝጅምራ ቈናጁን ሸሻይ ናይዛ መኣዲናን ንኹሉ ማይ ኣቢሉ ከም ንርስዖ ይገብረና ኣሎ።

***

02 ሰነ 2018

ኣስመራ

ደንጎላ የንከራሩ የንከራሩ፡
ወይ ንቐላይ ወይ ንሓመዱ፣
ንጸጋምን የማንን ይቀያየሩ ንፋሳት
ንስኻስ ቅወም ደኣ መትከለይ።

ብሌን ግርማይ

ስፖርት

ኣብርሃም ዮውሃንስ (ወዲ ዕቋር)

ኮሚሽነር ባህልን ስፖርትን ኤርትራ፡ ንሓድሽ ኣሰልጣኒ ሃ/ጋ/ኩዕሶ እግሪ ኤርትራ ተቐቢሉ ኣዘራሪቡ

ኮሚሽነር ባህልን ስፖርትን ኣምባሳደር ዘመደ ተኽለ፡ ንሓድሽ ኣሰልጣኒ ሃገራዊት ጋንታ ኩዕሶ እግሪ ኤርትራ ኮይኑ ዝተመዘዘ ምስራዊ ኣሰይድ ኮዛ ሃሽም ያሲን ብ 9 መጋቢት 2026 ኣብ ቤት ጽሕፈቱ ተቐቢሉ ኣዘራሪቡ።

ኣብቲ ኣምባሳደር ረፓብሊክ ምስሪ ኣብ ኤርትራ፡ ከምኡ'ውን ላዕለዎት ሓለፍቲ ኮሚሽን ባህልን ስፖርትን ኤርትራን ሃገራዊ ፌደረሽን ኩዕሶ እግሪ ኤርትራን ዝተረኽቡሉ ኣጋጣሚ፡ ኣምባሳደር ዘመደ ንሓድሽ ኣሰልጣኒ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ኣሰይድ ሓሽም፡ "እንቋዕ ደሓን መጻእካ" ድሕሪ ምባሉ፡ ዝኢ መደብ ክውን ንምግባር ንዘጻዓሩ ኣካላት መንግስቲ ረፓብሊክ ምስሪ ምስጋንኡ ኣቕሪቡ። ኣምባሳደር ዘመደ ወሲኹ፡ እቲ ኣሰልጣኒ ኣብ ናይ ስራሕ ጻንሒቱ ብቐሊሉ ኣካላት ስፖርት ኤርትራ ኣድላዪ ደገፍን ምትሕብባርን ክረክብ ከምዝኾነ ኣረጋጊጹ።

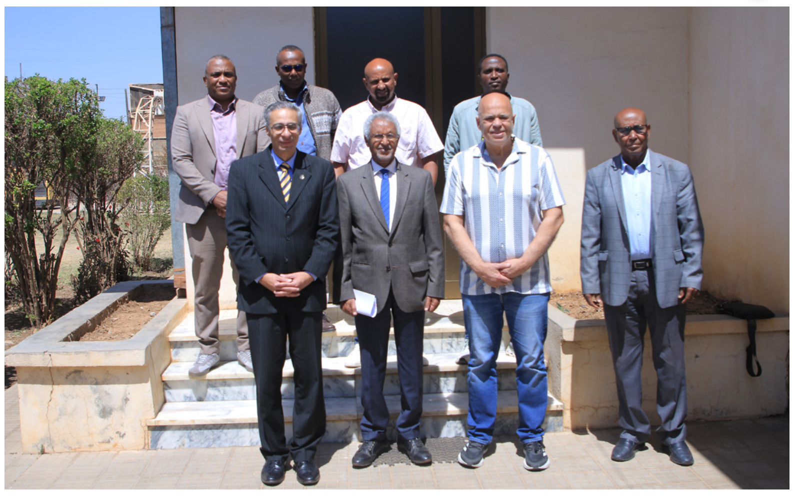

ረፓብሊክ ምስሪ ኣብ ኤርትራ ብፃደኡ፡ ሃገሩ ምስ ኤርትራ ዘጸንሓ ክልተኣዊ ናይ ምትሕግጋዝ ዝምድናታት ኣብ መዳያት ስፖርት ብሓፈሻ ኣብ ንጥፈታት ኩዕሶ እግሪ ድማ ብፍላይ ንምዕማቕ ልዑል ቅሩብነት ከምዘለዋ ብምግላጽ፡ ኣብ ጻንሒቱ ፍረ ዝርከቦ ዕማም ክሰልጥ እምነቱ ምኻኑ ሓቢሩ።

ኣሰልጣኒ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ኣሰይድ ሓሽም ያሲን ብወገኑ፡ ንኽኣላታትን ደረጃን ኩዕሶ እግሪ ኤርትራ ብዝምልከት ኣፈናዊ ሓበሬታ ከምዝለዎ ብምሕባር፡ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ኣብ ሊግ ኩዕሶ እግሪ ምስራ፡ ልዑል ብቕዓት ኣብ ምምስካር ዝርከብ ዓሊ ሱሌማን ሓቒፉ ብምህላዉ፡ ኣብቲ ዝጸበዮ ዕማም ምስ ኩሎም መሳርሕቱ ሓቢሩ፡ ኣብዚ ናብ ኣህጉራዊ ውድድር ትምለሰሉ ዘላ መድረኽ ተወዳዳሪ ብቕዓት ብምጥንኻር ትንሳኤ ኩዕሶ እግሪ ኤርትራ ንምምስካር ዓቕሙ ዝፈቕዶ ከምዝበርከት ሓቢሩ።

ምስራዊ ኣሰልጣኒ ሓሽም ያሲን፡ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ኣብ መወዳእታ ናይዚ ሒዝናዮ ዘሎና ወርሒ መጋቢት 2026፡ ምስ ሃገራዊት ጋንታ ኢስዋቲኒ (ስዋዚላንድ ነበር)፡ ኣብ እተኻይዶ ናይ 2027 ግጥም ዋንጫ ኣፍሪቃ ቅድመ መጻረዪ ውድድር ብምምራሕ ስርሑ ክፍልም'ዩ።

ዜና ብሓጺሩ

- **ንጥፈታት ስፖርት ኣብ ዞባ ዓንሰባ**

- ብምኽንያት ኣህጉራዊ መዓልቲ ደቂ-ኣንስትዮ፡ ሃገራዊ ውድድር ባይታ ቴንስ ደቂ-ኣንስትዮ ኣብ ከተማ ከረን ተኻይዱ። እዚ ኣብ ክልተ ክሊ. ዕድመ ተመቒሉ ዝተኻየደ ውድድር፡ ኣብ ክሊ. ዕድመ 14፡ ሌሃም መድሃኔ ቀዳመይቲ ክትዕወት እንከላ፡ መሓሰን መሓመድን ብስሩዕ ተወልደመድህንን ተኸቲለንኣ። ኣብ ክሊ. ዕድመ 16 ድማ፡ ሰልሻና ኢርምያስ፡ ሳምራዊት መልኣከ፡ ሜላት ተስፋልደት ዕውታት ኮይነን።

- ሻምፒዮን ኩዕሶ እግሪ ደቂ-ኣንስትዮ ከተማ ከረን፡ ብ8 መጋቢት ብኽልተ ጸወታ ቀጺሉ ወዲሉ። ኣብቲ ዕለት ፈለማ ምምሕዳራት ከባቢ. 04ን 01ን ጸወታ ኣካይደን። ኣብቲ ብዘለ. ሽቶ ዝተርኣየ ግጥም፡ ምምሕዳር ከባቢ. 04 12፡00 ተዓዊታ። ቀጺለን እተን ዒቢ. ግምት ዝተወሃበን ጋንታታት ምምሕዳር ከባቢ. 05ን 06ን ናብ ሜዳ ወሪደን። ኣብ ናይ ቀዳማይ ዕረፍቲ ጸወታ፡ ብዙሕ ፈተነኣ. እንተኻየዳ ሽቶ ግን ክሰልጠን ኣይክኣላን። ብሓያል ናህሪ ዝቐጸለ ናይ ድሕሪ ዕረፍቲ ጸወታ፡ ምምሕዳር ከባቢ. 05 ካብ ሳይዳ ኣቢኒር ክልተ ሽቶ ስለ ዝረኸበት ተዓዊታ ክትወጽእ ክኢላ።

እዚ ከምዝሉ ከሎ፡ ኣብ ከተማ ሓጋዝ ክካየድ ዝቐጸለ ውድድራት ኩዕሶ መርገብ ደቂ-ኣንስትዮ፡ ብዓወት ጋንታ ኣዳል ተዛዚሙ።

- **ማእከል፡ ሻምፒዮን ኩዕሶ መርገብ ይቕጽል ኣሎ**

ሻምፒዮን ኩዕሶ መርገብ ዞባ ማእከል፡ ኣብ ቀዳመ-ሰንበት ብውድድራት ናይ ጋንታታት ካልኣይን ሳልሳይን ደቪዝዮን ቀጺሉ ወዲሉ። ቀዳም ናይ ካልኣይ ደቪዝዮን ጋንታታት ውድድረን ክካየዳ እንከለዋ፡ ፈለማ ናይ ደቂ-ኣንስትዮ ጋንታታት ኣዱሊስ ምስ ደምበ ሰምበል ጸወታኣን ኣካይደን። ኣዱሊስ ድማ፡ 2-ብ0 ተዓዊታ። ናይ ደቂ-ተባዕትዮ ጋንታታት ኣብ ዘካየድኦ ጸወታ ከኣ፡ ማይ-ተሰፋ ንደምበ ሰምበል፡ ባሕቲ መስከረም ንዱዲ-ጓዕዳድ ብተመሳሳሊ. ውጽኢት 2-ብ1 ሰዒረንኦን። ሰንበት ኣብ ዝተኻየደ ናይ ሳልሳይ ደቪዝዮን ጸወታ ኸኣ፡ ዓወት ንፍትሒ፡ ዱዲ-ጓዕዳድ ንባሕቲ መስከረም፡ 2-ብ1 ክስዕረኦን እንከለዋ፡ ድያእ ድማ ንኣዱሊስ 2-ብ0 ረቲዓታ።

ነይማር፡ ናብ ሃገራዊት ጋንታ ብራዚል

ነይማር፡ ሃገራዊት ጋንታ ብራዚል ኣብ መወዳእታ ወርሒ. መጋቢት ኣብ እተኻይዶ ምሕዝነታዊ ጸወታ፡ ኣብ ዝርዝር ሕጹያት ተጻወትቲ ብምኽታቱ ሓድሽ ተስፋ ረኺቡ።

ኣብ 128 ሃገራዊ ጸወታታት ተሰሊፉ 79 ሽቶታት ዘመዝገበ ነይማር፡ ብዘጋጠሞ መጉዳእትን ምጉዳል ብቕዓትን ምርጫ ኣሰልጣኒ ካርሎ ኣንቸሎቲ ከይኮነ'ዩ ጸኒሑ። ሕጂ ግን ኣንቸሎቲ፡ ኣብቲ ብራዚል ምስ ፈረንሳ እተኻይዶ ምሕዝነታዊ ጸወታ ስም ነይማር ኣካቲትዎ ደርኩቡ። ይኹን እምበር ኣንቸሎቲ፡ ናይ መወዳእታ ተሳተፍቲ ተጻወትቲ ስሩይ ክረቅሕ ብምኻኑ፡ ነይማር ኣብቲ ምስ ክለቡ ዘካይዶ ጸወታ ንኣንቸሎቲ ክምስጥ ክግደድ'ዩ።

ሃገራዊት ጋንታ ብራዚል፡ ኣብዚ. ወርሒ. ምስ ፈረንሳን ክሮሽያን ምሕዝነታዊ ጸወታ ሰሪዓ ትርከብ።

ኣትሌቲክስ - ሃገራዊ ውድድር ደቂ-ኣንስትዮ ተኻይዱ

ሃገራዊ ፌደረሽን ኣትሌቲክስ ኤርትራ፣ ብምኽንያት ኣህጉራዊ መዓልቲ ደቂ-ኣንስትዮ 8 መጋቢት፡ ሃገራዊ ውድድር ኣትሌቲክስ ደቂ-ኣንስትዮ ኣብ ኣስመራ ኣካይዱ።

እዚ ሰንበት 8 መጋቢት ዝተኻየደ ውድድር፡ ፕሮፈሽናል ኣትሌታት ዝተሳተፍኦ ናይ 5 ኪሜ ናይ ጽርግያ ውድድርን ኣብ መንን ዓይነ ስወራን ደቂ-ኣንስትዮ ተመሃሮ ኣብርሃ ባህታ ዝተኻየደ ናይ 100 ን 200ን ሜትሮ ናይ ትራክ ውድድር፡ ከምኡ'ውን ማስ ስፖርት ዝሓቖፈ ነይሩ።

ኣብ ናይ 100 ሜትሮ ድማ፡ ማእዳ ሃብተማርያም ቀዳመይቲ ዕወትቲ ክትከውን እንከላ፡ ኣምና ዳውድን ማርያም ሚከኤልን ሰዒበንኣ። ኣብ ናይ 200 ሜትሮ፡ ሰሚራ ዓብዱ፡ ሰላማዊት ሃብተስላሴ፡ ፋጥማ እስማዒል ቀዳሞት ዕዉታት ኮይነን።

ኣብቲ ሓያል ምትህልላኽ ዝተንጸባረቐ ካብ ኢክስፖ ተበጊሱ ኣብ ስታድዩም ኣስመራ ዝተዛዘመ ናይ 5 ኪሜ ውድድር፡ ካብቶን 15 ኣብ መበል. ሕንጻጽ ዝተረኽባ ደቂ-ኣንስትዮ፣ ኣሎምፒካዊት ኣትሌት ራሄል ዳኒኤል ካብ ጋሽ-ባርካ 16፡03፡81 ግዜ ብምምዝጋብ ቀዳመይቲ ዕወትቲ ክትከውን እንከላ፡ ድያና ሽሻይን ሚካል ጉብረሚካኤልን ካብ ዞባ ማእከል ተኸቲለንኣ። ኣብዚ ውድድር ሃገራዊ ፌደረሽን ኣትሌቲክስ ኤርትራ ክህረም ዝመደቦ ሰዓት፡ 16 ደቒቕን 15 ካልኢትን (16፡15፡00) ነይሩ። ኣትሌታት ራሄል ዳኒኤልን ድያና ሽሻይን ከኣ፡ ክሃርምኦ ብምኽኣለን ኣደናቒት ረኺበን። ብዋሕዲ. ኣትሌታት ደቂ-ኣንስትዮ ኣብ ዝሳቐ ዘሎ ውድድራት ኣትሌቲክስ፡ ከምዚ. ዓይነት ፍጥነት ክረአ ብምኽኣሉ፡ ክተባባዕ ዘሎዎ'ዩ። ይኹን እምበር፡ ኣብ ከምዚ. ንዕበየት ደቂ-ኣንስትዮ ወሳኒ. ዝኾነ ውድድር፡ ሓንቲ ናይ ጽርግያ ውድድር ጥራይ፡ ብዘይ ናይ ትራክ ውድድር ምክያድ፡ ነቲ ዕውደ ስፖርት ንድሕሪት ዝጎትት'ዩ።

ናይ ዋንጫ ጸወታ፡ ኣብ ዙር 16

ሎሚ ምሸት ኣብ ጸወታታት ዙር 16 ሻምፒዮንስ ሊግ፡ ማንቸስተር ሲቲ ናብ ማድሪድ ተጓዒዛ ጸወታ ክተካይድ'ያ። ርክብ ናይዘን ክልተ ጋንታታት ኣብ ዝሓለፈ. ቀረባ ዓመታት ብድራማ ኣውዲቕካ ምሕላፍ ዝተመልአ'ዩ። እዚ. ሎሚ ምሸት ዘካይደኦ ጸወታ ድማ ሓምሻይ ተኸታታሊ. ጸወታ ኣውዲቕካ ምሕላፍ'ዩ።

ማንቸስተር ሲቲን ርያል ማድሪድን ብጠቕላላ ኣብ 15 ግጥማት ተራኺበን

ኣለዋ። ኣብ ሓሙሽተ ክዕወታ እንከለዋ፡ ኣብ ሓሙሽተ ጸወታ ድማ ማዕረ ወጺኣን። ናይ ሎሚ ጸወታ ኸኣ፡ ሲቲ ብ60፡ ማድሪድ ብ63 ነጥቢ. ኣኣብ ሊገን ካልኣይ ደረጃ ሒዘናሉ ኣብ ዘለዋ ዘካይደኦ ጸወታ'ዩ። በዚ. ኸኣ ሎሚ፡ ናይ ዋንጫ ጸወታ ኣብ ዙር 16 ክትብሎ ዝቐልል ግጥም ከካይዳ'የን።

ማድሪድ፡ ካብ ሲቲ ብሓደ ነጥብን ብሓደ ደረጃን ድሒራ ብምዝዛማ፡ ናይ ኣውዲቕካ ጸወታ ብምክያድ'ያ ናብዚ. ናይ ሎሚ ጸወታ ዙር 16 በጺሓ። ማንቸስተር ሲቲ ብወገና፡ ካብ 8 ጸወታ፡ 16 ነጥቢ. ብምእካብ መበል 22 ደረጃ ድሕሪ ምሓዛ'ያ ናብ ዙር 16 ኣትያ። ታሕሳስ ኣብ በርናቡ ኣብ ዘየዳኦ ጸወታ ኸኣ፡ ሲቲ 2-ብ1 ብምዕዋት ላዕለዋይ ኢድ ሒዛ ነይራ።

ማድሪድ፡ ኣብ ሜዳኣ ካብ ዘየደቶ ዳሕረዎት ሽዱሽተ ግጥማት፡ ኣብ ሓሙሽተ ተዓዊታ'ያ። ሲቲ ድማ፡ ካብ ሜዳኣ ወጻኢ. ካብ ዘየደቶ ኣርባዕተ ዳሕረዎት ግጥማት ኣብ ክልተ ተዓዊታ። ክልቲአን ጋንታታት ኣብ ናይ ሎሚ ዓመት ግጥማት ሻምፒዮንስ ሊግ፡ እቲ 83% ዝሕዝ ልዕሊ. 2 ሽቶ ብምቑጻር ዝዘመኦ'ዩ። ናይ ሎሚ ጸወታ ድማ፡ ልዕሊ. 2.5 ሽቶ ክረኣዮ ትጸበኒ ይግበረሉ።

ካብ ማድሪድ፡ ምባፐ፡ በሊንግሃም፡ ሮድሪጎ፡ ኣላባን ካልኦትን ኣብዚ. ናይ ሎሚ ጸወታ ዘይህልዉ. ክኾኑ እንከለው፡ ሲቲ ግን፡ ጋቫርዲኣላን ኮቫቺችን ጥራይ'ያ ክትክስር። ሰሚንዮን ጉሂን ድማ፡ ቦኽሪ ናይ ሻምፒዮንስ ሊግ ጸወታኦም ክካይዱ እዮም።

ማድሪድ፡ ምባፐን በሊንግሃምን ከሰራ፡ ምስታ ብሓድሽ መንፈስ ኣብ 11 ግጥማት ዘይተሳዕረት ሲቲ ትራኸብ ብምህላዋ፡ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ፡ ሲቲ 2-ብ1 ክትዕወት'ያ ኢላ ትግምት። ንስኻትኩም ከ፡ መን ትዕወት ትብሉ?

ቼልሲ፡ ኣብ ፓሪስ ርእሳ ኣቕኒዓዳ ትወጽእ?

ቼልሲ፡ ሎሚ ምሸት ምስታ ናይ ዓሚ ዕወትቲ ሻምፒዮንስ ሊግ ዝኾነት ፒኤስጂ፡ ኣብ ፓሪስ ክትፋለም'ያ። እዚ. ናይ ሎሚ ጸወታ፡ ድሕሪ'ቲ ቼልሲ. ኣብ ጸወታ ዋንጫ ክለባት ዓለም 2025 ንፒኤስጂ 3-ብ0 ዝሰዓረትሉ ግጥም፡ ንፈለማ ግዜኣን እየን ዝራኸባ ዘለዋ። ፒኤስጂ፡ ሕነኣ ክትፈዲ፡ ቼልሲ. ክብራ ክትዕቅብ፡ ሓያል ጸወታ ከካይዳ ትጽበት ይግበረለን።

ፒኤስጂ፡ ዓሚ ንፈለማ ግዜ ነዚ ዋንጫ ክተልዕሎ ብምኽኣላ፡ ኣብ ናይ ሎሚ ዓመት ጸወታ ሻምፒዮንስ ሊግ ተመራጺት ጋንታ ኮይናን'ያ ኣትያ። ይኹን እምበር፡ ናይ

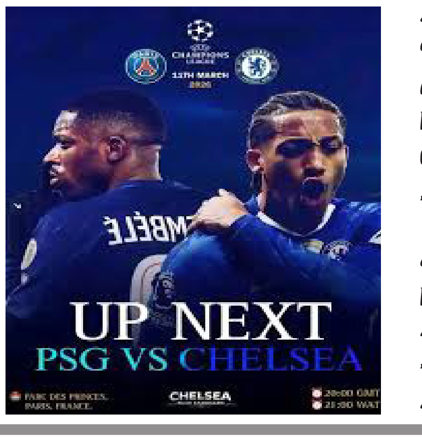

ኣውዲቕካ ምሕላፍ ጸወታ ብምክያድ'ያ ናብ ዙር 16 ክትበጽሕ በቒዓ። ፒኤስጂ ኣብ ሊግ 1 ድኹም ውጽኢት ኣብ እተመዝግበሉ ዘላ ህሞት፡ ምስታ ብሓድሽ ኣሰልጣኒ ልያም ሮሰኒር ተሓዲሳ ዘላ ቼልሲ፡ ሎሚ ምሸት ጸወታ ይጸብያ።

ኣሰልጣኒ ፒኤስጂ ልዊስ ኤንሪኬ፡ ንፒኤስጂ መሪሑ ኣንጻር እንግሊዛውያን ክለባት ኣብ ዘካየዶ ሸሞንተ ዳሕረዎት ግጥማት፡ ኣብ ሓሙሽተ ብምዕዋት ኣብ ሓንቲ ጥራይ ተሳዒሩ። ዓሚ ድማ፡ ንሊቨርፑል፡ ኣስቶን ቪላ፡ ኣርሰናል ካብ ሻምፒዮንስ ሊግ ከም ዝግለፋ ገይሩ'ዩ።

ቀጻልነት ዘለዎ ውጽኢት ክፈጥር ዝጽዕር ዘሎ ኣሰልጣኒ. ቼልሲ. ልያም ሮሰኒር ብወገኑ፡ ንቼልሲ. መሪሑ ካብ ዘካየዶ ትሽዓተ ዘቤታዊ ግጥማት፡ ኣብ ሓሙሽተ ብምዕዋት ናይ ዓወት መንፈስ ናይታ ጋንታ ከም ዝሕደስ ገይሩ'ዩ።

ሮሰኒር፡ ኣብ ወርሒ. ግንቦት 2025 ንስትራስቦርግ መሪሑ ኣንጻር ፒኤስጂ ኣብ ዘካየዶ ጸወታ፡ 2-ብ1 ተዓዊቱ ነይሩ። ኣብዚ. ዳግም ናብ ፈረንሳ ተጓዒዙ ዘካይዶ ጸወታ ድማ፡ ንቼልሲ. ርእሳ ኣቕኒዑ ከውጽኣ ትጽበት ደገፍታ'ዩ። መርገብ ሓበሬታ 'ስፖርት ሞል' እዚ. ጸወታ፡ 2-ብ2 ክዛዘም ግምታ ሂባ ትርከብ።

መደብ ጸወታ

ሎሚ

ሊግ ዞባ ማእከል ደቂ-ኣንስትዮ

ደንደን - ዕዳጋ-ሓሙስ 2፡00 ድ.ቀ

ሰገን - ኢንሹራንስ 4፡00 ድ.ቀ

ሻምፒዮንስ ሊግ

ለቨርኩሰን - ኣርሰናል 8፡45 ድ.ቀ

ፒኤስጂ - ቼልሲ. 11፡00 ድ.ቀ

ቦዶ - ስፖርቲንግ 11፡00 ድ.ቀ

ርያል ማድሪድ - ማንሲቲ 11፡00 ድ.ቀ

ዜና ዓለም

ሸዊት ተኽለ

ኢራን ኣብ መጻብቦ ሆርሙዝ ዕንቅፋት ከይትፈጥር ትራምፕ ኣጠንቂቑ

ኢራን ኣብቲ ሓደ ካብ ቀንዲ ዓለምለኻዊ መተሓላለፊ መስመራት ነዳዲ ጋዝን ዝኾነ መጻብቦ ሆርሙዝ፡ ዝኾነ ምትዕንቃፋት ከይትገብር፡ ፕረዚደንት ኣመሪካ ዶናልድ ትራምፕ መጠንቀቕታ ከም ዘመሓላለፈ ተሓቢሩ።

ትራምፕ ብመንገዲ መርበብ ሓበሬታ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ኢራን ኣብ ማያት መጻብቦ ሆርሙዝ ንጉዕዞ ነዳዲ ደው ዘብል ተግባራት እንተ ፈጺማ፡ ካብቲ ክሳብ ሕጂ ዝተሃረመቶ ብ20 ዕጽፊ ዝዛይድ መጥቃዕቲ ካብ ኣመሪካ ክወርዳ ምኻኑ ኣጠንቂቑ።

ንሱ ወሲኹ፡ "ብቐሊሉ ክፍንዉ ንዘይኽእሉ ዒላማታት ክንወቕዖም ኢና፡ ስለ'ዚ ኢራን ከም ሃገር ዳግማይ ክትህነጽ ፈጺማ ኣይትኽእልን ኢያ። ሞት፡ ሓዊ፡ ቍጥዓ ኣብ ልዕሊኦም ክወርድ'ዩ። እዚ ከይኸውን ግን ተስፋ እገብር" ክብል ገሊጹ።

ኣስታት 20 ሚእታዊት ካብ ነዳዲ ዓለምና በቲ መጻብቦ ዝሓልፍ ኮይኑ፡ በቲ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ተፈጢሩ ዘሎ ኩናት፡ መጠን ምንቅስቓስ ናይ ጽዕነት መራኽብ ኣዝዩ ክንኪን ዓለማዊ ዋጋ ነዳዲ ክንህርን ከም ዝኽኣለ ይፍለጥ።

እዚ ከምዚ'ሉ እንከሎ፡ ኣብ ኤስያ፡ ዋጋ ዓለማዊ ነዳዲ ከም ዝወረደ ተገሊጹ። እንተኾነ እቲ ዋጋታት ካብቲ ኣብ ምጅማር እቲ ግጭት ዝነበሮ መጠን ብኣስታት 30 ሚእታዊት ይዛይድ ከም ዘሎ ይፍለጥ።

እዚ ምንቅልቃል'ዚ፡ ትራምፕ ትማሊ ሰኑይ እቲ ኩናት ኣብ ቀረባ እዋን ክበቅዕ ምኻኑ ድሕሪ ምግላጹ ዝሰዓበ እዩ።

ቱርኪ፡ ንመጥቃዕቲ ኢራን መጠንቀቕታ ሂባትሉ

ፕረዚደንት ቱርኪ ረሲፕ ጣይብ ኤርዶጋን፡ ኢራን ክሊ ኣየር ቱርኪ ክትጥሕስ ምኽኑይ ክኸውን ከም ዘይክእል ብምጥንቃቕ፡ ኣብ ልዕሊ ሃገራት ናይ'ቲ ዞባ ዝፍጸም መጥቃዕቲ ንምግታእ ከም ዘቕርብዎ ገሊጹ።

ኤርዶጋን ምስ ፕረዚደንት ኢራን ማሱዑድ ፔዘሽኪያን ኣብ ዝገበሮ ናይ ተሌፎን ርክብ፡ ቱርኪ እቲ ኩናት ደው ክብል ዝሕግዝ ናይ ልዝብ ዲፕሎማስያዊ መስመር ክትከፍት ትጽዕር ከም ዘላ ተዛሪቡ።

እቲ ፕረዚደንት፡ ሰኑይ ምሸት ኣብ ዝተኻየደ ኣኼባ ካቢነ ሚኒስተራት ሃገሩ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ "ንምሕዝነት ቱርኪን ኢራንን ኣብ ሓደጋ ዘእቱ ኣዝዩ ጌጋን ቀስቃስን ስጉምትታት ደውሰድ ኣሎ፣ ነዚ ከኣ ልባዊ መጠንቀቕታ ሂብናሉ ኣሎና" ኢሉ።

ስርዓት ምክልኻል ኣየር ኪዳን ሰሜን ኣትላንቲክ (ኔቶ)፡ ትማሊ ሰኑይ ናብ ክሊ ኣየር ቱርኪ ዝኣተወ ካልኣይ ባሊስቲካዊ ሚሳይል ኢራን ከም ዘምከነ እቲ ኪዳን ምሕባሩ ኣይርሳዕን።

ቱርኪ፡ ካልኣይ ዝዓበየ ሰራዊት ኣብ ኔቶ ዘለዋ ሃገር ኮይና፡ ኣብ'ቲ ምስ ኢራን ዘዳውባ ክብበታት ን500 ዓመታት ዝኣክል ዝኾነ ጎንጺ ተፈጢሩ ከም ዘይፈልጥ ተረዲኡ።

በዚ ከኣ ቱርኪ ምስ ኢራን ዓሚቝ ዝምድና ዘለዋ ኣባል ኔቶ እያ።

ኤርዶጋን ከም'ቲ ኣብ ኩናት ዩክሬን፡ ቓላ ኮነ ካልኦት ቦታታት ክገብሮ ዝጸንሐ፡ ኣብዚ ናይ ኢራን ኩናት'ውን ንፍሱ ከም ገለልተኛ ገይሩ የቕምጣ ከም ዘሎ ጸብጻብ የመልክት።

ሩስያ "ልዕሊ 300 ግብረ ሽበራዊ መጥቃዕትታት ኣፍሺላ" ትብል

ሩስያ፡ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ልዕሊ 300 ግብረ ሽበራዊ መጥቃዕትታት ከም ዘፍሸለት፡ ሓላፊ ኣገልግሎት ጸጥታ ናይታ ሃገር ትማሊ ሰሉስ ገሊጹ።

ዳይረክተር ኣገልግሎት ጸጥታ ፈደራል ኣሌክሳንደር ቦርትኒኮቭ ምስ ማዕከን ዜና 'ሩስያ ሮሰስኪያ ጋዜታ' ኣብ ዝገበሮ ቃለ መሕትት፡ ኣኽበርቲ ሕግን ጸጥታን ሩስያ ኣብ 2025 ኣብ መላእ እታ ሃገር ንዝርከብ 79 መሓውራት ግብረ ሽበራ ከም ዘፍረሱን፡ ልዕሊ 2,500 ዕጡቓትን ተሓባበርቶምን ከም ዝቐየዱን ሓቢሩ።

ንሱ ኣብ መግለጺኡ፡ ሩስያ፡ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት 308 ግብረ ሽበራዊ መጥቃዕትታትን ምስኡ ዝተኣሳሰር ገበናትን ከም ዘፍሸለት ኣረዲኡ።

ብዘይካ'ዚ፡ ኣብ ቀረባ እዋን ኣብ ዝተኻየዱ ስርሒታት፡ ንላዕለዎት ሰበ ስልጣን መንግስቲ፡ ኣዘዝቲ ሰራዊትን ጸጥታን ዒላማ ዝገበረ ፈተነ ቅትለት'ውን ከም ዘፍሸልዎ፡ እቲ ብዓል ስልጣን ወሲኹ ኣረዲኡ።

ቦርትኒኮቭ ብዛዕባ ኣህጉራዊ ምትሕብባር ኣመልኪቱ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ድማ፡ ህሉው ዓለማዊ ኩነታት፡ ሩስያ ምስ ምዕራባውያን ሃገራት ንዘለዋ ምትሕብባር ኣብ ጸረ ሽበራ ከም ዝሓለለኾ ኣመልኪቱ።

ይኹን'ምበር፡ ምዕራባውያን ልሂቃን ምስ ዘቕየሩን ፖለቲካ ንሞያውያን ቦታ ምስ ዝሃቡን እቲ ምትሕብባር ዳግማይ ክጅምር ከም ዝኽእል፡ ቦርትኒኮቭ ሓቢሩ።

ሀይቲ - ዝሓለፈ ዓመት ልዕሊ ሽሕ ሰላማውያን ሰባት ተቐቲሎም

ሓይልታት ጸጥታ ሀይቲ፡ ዝሓለፈ ዓመት ኣብ ዘካየድዎ ንጉጅለታት ገበን ዒላማ ዝገበረ መጥቃዕቲ ሰብ ኣልቦ ነፈርቲ፡ 17 ህጻናት ዝርከብዎም ልዕሊ 1200 በርጌሳውያን ከም ዝቐተሉ፡ 'ሂዩማን ራይትስ ዎች' ዝተባህለ ተሓላቒ ሰብኣዊ መሰላት ትማሊ ሰሉስ ኣብ ዘውጽኦ ጸብጻብ ሓቢሩ።

እቲ ጸብጻብ ወሲኹ፡ ሓይልታት ጸጥታ ዘካይድዎ ስርሒታት ካብ ዝሓለፈ ሓደት ኣዋርሕ ጀሚሩ ዛይዱ ከም ዘሎ ብምሕባር፡ ተወሰኽቲ ሲቪል ግዳያት ክኾኑ ከም ዝኽእሉ ኣጠንቂቑ።

ሓይልታት ጸጥታ ሀይቲ፡ ካብ ዝሓለፈ ዓመት ጀሚሮም ምስ 'ቬክተስ ግሎባል' ዝተባህለ ኣብ ቅልውላው ንዝርከብ ከባቢታት ኣገልግሎት ጸጥታ ዝህብ ወተሃደራዊ ኩባንያ ብምልፋኑ፡ ኣብ ህዝቢ ብጻዕቂ ዝነበረሉ ከባቢታት ርእሰ ከተማ ፖርት-ኦ-ፕሪንስ፡ ሰብ ኣልቦ ነፈርቲ ተጠቒሞም ኣንጻር ጉጅለታት ገበን ስርሒታት ከካይዱ ምጀሚሮም ይፍለጥ።

ቬክተስ ግሎባል፡ ብኣመሪካዊ ኣወፋሪ ኤሪክ ፕሪንስ ዝምራሕ - ኣብ ኣመሪካ ዝመደበሩ ናይ ብሕቲ ወተሃደራዊ ኩባንያ እዩ።

ንቕትለት እቶም ሰላማውያን ሰባት ብዘምልከት ንቤት ጽሕፈት ቀዳማይ ሚኒስተር ሀይቲ፡ ሚኒስተር ምክልኻል፡ ሃገራዊ ፖሊስን ክፍሊ ጉዳያት ወጻኢ ኣመሪካን ንዝቐረበሎም ሕቶታት ብቐጻበት መልሲ ኣይሃቡሉን ዘለዉ።

ማዳጋስካር - ኣባላት ካቢነ ሚኒስተራት ካብ ስራሕ ተባሪሮም

ግዝያዊ ፕረዚደንት ማዳጋስካር ኮሎኔል ማይክል ራንድሪያኒሪና፡ ኣብታ ሃገር ኣብ ዝሓለፈ ጥቅምቲ ድሕሪ ዝተፈጸመ ዕልዋ መንግስቲ ስልጣን ካብ ዝሕዝ ንደሓር፡ ንቀዳማይ ሚኒስተርን ንመላእ ኣባላት ካቢነ ሚኒስተራትን ሃገሩ ካብ ስራሕ ከም ዘባረረ ተሓቢሩ።

ሓላፊ ርክብት ናይ'ቲ መንግስቲ ትማሊ ሰኑይ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ራንድርያኒሪና ንሄሪንትሳላማ ራጃኦናሪቬሎ ዝትክእ ሓድሽ ቀዳማይ ሚኒስተር ኣብ ሓጺር ግዜ ክሸይም ምኻኑ ገሊጹ።

"ይኹን'ምበር፡ ክሳብ ቀዳማይ ሚኒስተርን ሓደስቲ ኣባላት ካቢነ ሚኒስተራትን ዝሸሙ፡ ዋና ጸሓፊ ናይ ኖፊሲ ወከፍ ሚኒስትሪ መዓልታዊ ኣካይዳ መንግስቲ ክቆጻጸር ሓላፍነት ኣለዎ" ክብል እቲ ብዓል ስልጣን ወሲኹ ኣረዲኡ።

ራንድርያኒሪና፡ ኣብ ዝሓለፈ ጥቅምቲ ኖቲ ብወተሃደራዊ ሓይሊ ዝተደገፈ ዕልዋ መንግስቲ ድሕሪ ምምራሕ እዩ ስልጣን ሒዙ።

እቲ ዕልዋ መንግስቲ፡ ድሕሪ ሰሙናት ናይ'ቲ ብበዝሒ ደቂ'ኦትን ብልሽውናን ዝሰዓበ ብመንእሰያት ዝተመርሐ ህዝባዊ ተቓውሞታት ከም እተፈጸመ ኣይርሳዕን።

እንተኾነ እቲ ፕረዚደንት ዕልዋ መንግስቲ ከም ዘየፈደ ብምኽሓድ፡ ቅዋማዊ ቤት ፍርዲ ስልጣን ከም ዘረከበሉን ድሕሪ ክልተ ዓመት ድማ ስልጣን ከረክብ ምኻኑን ቃል ከም ዝኣተወ፡ ኣብ መወዳእታ ለካቲት ዝተዘርገሐ መደብ ናይ'ቲ መንግስቲ ይሕብር።

ተረኛ ፋርማሲ: ፋርማሲ ሰላማዊ
ዕለት: 11/03/2026
ጎደና: ጎደና ሮራ መንሳዕ ቁ.ገዛ 19 ፊት ፋብሪካ ሚዛን ኢያሱ
ቁ.ስልኪ: 07463110
ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ　ቁ.ቴሌፎን 127565

Sabur Printing Services